

ประวัติศาสตร์นิพนธ์ ‘ยุคพัค จ็อง ฮี’: ทบทวนการรับรู้
สาธารณรัฐเกาหลีสมัยประธานาธิบดีพัค จ็อง ฮี ในโลกภาษาอังกฤษ
Historiography of ‘Park Chung Hee Era’: Reassessing
the Republic of Korean under Park Chung Hee regime
in English language perspectives

วิศรุต หล่ำสกุล

Wisarut Larsakul

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

Corresponding Author:

Wisarut Larsakul

Independent Scholar

Email: haydenwiesz5494@gmail.com

Received: 17 April 2023

Revised: 25 July 2023

Accepted: 4 September 2023

ประวัติศาสตร์นิพนธ์ ‘ยุคพัก จี๋อง ฮี’: ทบทวนการรับรู้สาธารณรัฐเกาหลี สมัยประธานาธิบดีพัก จี๋อง ฮี ในโลกภาษาอังกฤษ

บทคัดย่อ

งานเขียนชิ้นนี้มุ่งศึกษามุมมองและการอธิบายเกาหลีใต้ภายใต้การเมืองยุคพัก จี๋อง ฮี ผ่านงานประวัติศาสตร์นิพนธ์ภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ โดยผู้เขียนได้ใช้กระแสของ ‘อาวรณ์อำนาจนิยม (Authoritarian Nostalgia)’ ที่ทำให้ยุคการปกครองแบบอำนาจนิยมทหารกลับมาได้รับความสนใจในวงวิชาการ เป็นจุดแบ่งการพิจารณา ทำให้เกิดการแบ่งเป็น 2 ช่วง นั่นคือ งานนิพนธ์ที่เขียนขึ้นในช่วงก่อน ค.ศ. 1997 และงานนิพนธ์ที่เขียนขึ้นในช่วงหลัง ค.ศ. 1997 จากการศึกษาพบว่า ในช่วงก่อน ค.ศ. 1997 ยุค พัก จี๋อง ฮี เป็นเพียงภาพย่อยและส่วนประกอบของนิพนธ์ประวัติศาสตร์ในระยะยาว (Longue Durée) และหลักวิชาทางสังคมศาสตร์อื่น ๆ ต่อมาหลัง ค.ศ. 1997 จะได้รับการทำความเข้าใจโดยบรรดาทฤษฎีทางเลือก รวมถึงมีการใช้หลักวิชาและแนวคิดทางสังคมศาสตร์ในการพิจารณายุคดังกล่าว จากการเมืองหลังกระบวนกรทำให้เป็นประชาธิปไตยและวิกฤติเศรษฐกิจ ค.ศ. 1997 และมี ฮย็อง อา คิม (Hung A Kim) เป็นหัวเรือใหญ่ในการศึกษาเชิงลึก โดยมีแนวทางนิพนธ์ทั้งการตั้งแง่วิพากษ์หรือสรรเสริญ ก่อนที่จะขยายเป็นการศึกษาในหลากหลายมิติมากขึ้นซึ่งจัดประเภทได้ยากอย่างมากในช่วงครึ่งหลังของทศวรรษ 2010

คำสำคัญ: ประวัติศาสตร์นิพนธ์, พัก จี๋อง ฮี, สาธารณรัฐเกาหลี, ยุค พัก จี๋อง ฮี, อาวรณ์อำนาจนิยม

Historiography of ‘Park Chung Hee Era’: Reassessing the Republic of Korea under Park Chung Hee regime in English language perspectives

Abstract

This article aims to provide aspects and explanations of the Republic of Korea under the Park Chung Hee Era with English historiography using the ‘Authoritarian Nostalgia’ resurged trend of military regimes on mainstream academics in two periods of that historiography; before 1997 and after 1997. The result reveals that many Korean scholars have also described the Park Chung Hee Era as one of the parts of the *Longue Durée* historical approach and other social science disciplines before 1997. Then, after 1997, in the aftermath of the democratization and the financial crisis, they increasingly used the alternative theory and intensified those disciplines and concepts to study more in-depth. Various scholars grasped these in two ways: criticized or glorified, along with Hyung A Kim as a trailblazer. Moreover, after half of the 2010s, this era has extended various approaches which make classification extremely difficult.

Keywords: Historiography, Park Chung Hee, Republic of Korea, Park Chung Hee Era, Authoritarian Nostalgia

บทนำ

สาธารณรัฐเกาหลี (ต่อไปจะเรียก เกาหลีใต้) ในช่วง ค.ศ. 1961 – 1979 สมัยประธานาธิบดีพาร์ค จ็องฮี (Park Chung Hee) ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่พลิกผันเป็นอย่างยิ่งในเชิงโครงสร้าง ในด้านการเมืองที่ปกครองระบอบอำนาจนิยมนานถึง 19 ปี ตลอดจนการรังสรรค์รูปแบบการปกครองอันเป็นลักษณะเฉพาะที่เรียกว่า ประชาธิปไตยแบบเกาหลี (Koreanized Democracy) ในด้านเศรษฐกิจที่ดำเนินนโยบายหลักคือ รัฐครอบงำนำพัฒนา (State-led Industrialization) ที่ทำให้เศรษฐกิจเกาหลีใต้เติบโตแบบก้าวกระโดดจนได้รับการขนานนามว่า มหัศจรรย์แห่งแม่น้ำฮัน (The Miracle of Han River) ในด้านสังคม คือการสร้างอำนาจนำ (Hegemony) ของพาร์ค จ็องฮี ด้วยการกระทำตนเสมือนเป็น ‘ป้า’ สนับสนุนการพัฒนาชนบทให้เข้มแข็งแบบเต็มพิกัด โดยการดำเนินนโยบาย เซมาอิล อุนดง (Saemaul Undong) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการทำให้เชื่อเชื่อเพื่อการพัฒนาประเทศตามที่พาร์คปรารถนา (Park, 1979) กระนั้น เหยี่ยงย็อมมีสองด้าน เพราะในนามของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบ Developmental State นั้น ผลกระทบในแง่ลบที่ตามมา นั่นคือ ความจำเป็นในการที่จะต้องกดปราบบางสิ่งบางอย่างไว้ เพื่อให้แผนการดำเนินไปได้สะดวกดี อย่างเช่น การสอดส่องตรวจตรา และคุกคามประชาชนที่เล็งเห็นว่าเป็นภัยต่อรัฐ การปราบปรามผู้ชุมนุมทางการเมืองที่เรียกร้องหาประชาธิปไตย ซึ่งส่วนมากเป็นนักการเมืองที่มีอุดมการณ์ตรงข้ามกัน ปัญญาชนที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือพวกขบวนการแรงงาน ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจในฐานะนักบรรเทาทุกข์ แต่กลับโดนกดทับไว้ด้วยเครื่องมือสารพัด ถึงขนาดมีคำกล่าวที่ว่า ในยุคของพาร์ค จ็องฮี นั้น แม้จะเป็นการนำเกาหลีใต้ไปสู่สภาวะรัฐสมัยใหม่ (Modern State) แต่มาพร้อมกับการลือกฮือปลดแอก (Emancipation) และการต่อต้านการกดปราบไปพร้อม ๆ กัน (Lee, 2007, p. 5)

จากที่กล่าวในข้างต้น เห็นได้ถึงความเป็นคุณและเป็นโทษของยุคพาร์ค จ็องฮี ซึ่งส่งผลให้ ในกาลต่อมา เกาหลีใต้ ‘ยุคพาร์ค จ็องฮี (Park Chung Hee Era)’ เป็นประเด็นการถกเถียงสาธารณะ (Public Debate) ถึงการอธิบายและจำกัดความว่าควรเป็นไปในลักษณะใด ตำแหน่งแห่งที่ของยุคพาร์ค จ็องฮี ควรจัดวางแบบใด การพิจารณาผ่านมุมมองหรือชุดวิธีคิดที่แตกต่างกัน มุมมองต่อยุคดังกล่าวย่อมแตกต่างกันออกไปอย่างน้อยขนาดไหน ยิ่งไปกว่านั้น การถกเถียงดังกล่าวดำเนินมาถึงปัจจุบันและมีแนวโน้มดำเนินต่อไป กระนั้น การถกเถียงสาธารณะภายในประเทศนั้นเป็นไปในแง่รับใช้อุดมการณ์อยู่ก่อนหน้ามากกว่าเป็นเชิงวิชาการ ประกอบกับการครอบงำของนักวิชาการชาตินิยมซึ่งขวางกั้นการศึกษาดังกล่าว (Em, 2013; Seth, 2016, pp. 1-2) แนนอนนิพนธ์ที่ศึกษายุคพาร์ค จ็องฮี ในประเทศ โดยถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาเกาหลีนั้น ย่อมมีความสำคัญ อย่างน้อยในแง่ของความรุ่มรวยทางข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล หรือการใช้บันทึกความทรงจำร่วมสมัย ณ ยุคนั้น หากแต่ในสากลโลกที่ประกอบใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร แม้อาจไม่สามารถที่จะรุ่มรวยได้เทียบเท่ากับมาตุภูมิของหน่วยศึกษา หากแต่เรื่องของการรับรู้ เข้าใจ หรือเข้าถึง ในวงกว้าง นับว่าได้เปรียบและลดข้อจำกัดทางด้านภาษาได้อย่างมาก

งานเขียนชิ้นนี้จึงมุ่งศึกษาต่อมุมมองและการอธิบายเกาหลีใต้ภายใต้การเมืองยุคพาร์ค จ็องฮี ผ่านงานประวัติศาสตร์นิพนธ์ต่างประเทศ รวมถึงการพิจารณาความเปลี่ยนแปลงของการทบทวนการรับรู้ เข้าใจ

ยุคพัก จี๋อง ฮี ในงานเขียนเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นไปที่งานประวัติศาสตร์นิพนธ์ในโลกภาษาอังกฤษ เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผู้เขียนได้แบ่งกลุ่มของงานเขียนโดยใช้ช่วงเวลาเป็นสำคัญ ออกเป็น 2 กลุ่ม นั่นคือ งานนิพนธ์ที่เขียนขึ้นในช่วงก่อน ค.ศ. 1997 และ งานนิพนธ์ที่เขียนขึ้นในช่วงหลัง ค.ศ. 1997 เนื่องมาจากนัยสำคัญของ กระแสอาวรณ์อำนาจนิยม (Authoritarian Nostalgia) ที่เกิดขึ้นภายหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจ ค.ศ. 1997 ที่ทำให้เกิดการหวนระลึกถึงยุค พัก จี๋อง ฮี อีกครั้งของสังคมเกาหลีใต้ เพื่อชี้ให้เห็นรูปแบบชุดคำอธิบายอันอาจทำให้มองเห็นความเปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนผ่านบางประการของการเมืองเกาหลียุคพัก จี๋อง ฮี ได้อย่างแจ่มชัดยิ่งขึ้น โดยข้อถกเถียงหลักที่บทความพยายามนำเสนอ นั่นคือ การที่ยุคพัก จี๋อง ฮี กลับมาเป็นประเด็นในวงวิชาการเกาหลีศึกษานั้น ช่วงเวลาที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ค.ศ. 1997 เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเกิดจุดเปลี่ยนขึ้น สิ่งที่ตามมาในการหวนคิดถึงยุคดังกล่าว ไม่ได้มีแต่การคิดไปถึงเรื่องราวเศรษฐกิจ แนวคิดเซฟติด ผู้นำสุดเข้มแข็ง (Strongman Leadership) หรือมรดกต่าง ๆ ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาประเทศ หรืออื่น ๆ หากแต่ยังมีการเปลี่ยนผ่านทางหลักวิชาขึ้นมาเป็นประเด็นในการทำความเข้าใจอย่างหนาตามากยิ่งขึ้น ซึ่งไม่ว่าดีหรือร้าย สิ่งนี้อาจทำให้เกิดความรุ่มรวยด้านหลักการคิดนอกเหนือไปจากความรุ่มรวยด้านข้อมูล ที่เปิดเผยออกมาตามกาลเวลาที่ไหลผ่านไป

กระแสนใจ ‘ยุคพัก จี๋อง ฮี’ ในต่างประเทศ

สำหรับ ยุคพัก จี๋อง ฮี ในงานศึกษาภาษาต่างประเทศโลกภาษาอังกฤษนั้น แท้จริงแล้ว ไม่ได้รอให้เกิดขึ้นภายหลังจากที่หมดยุคดังกล่าวลง หากแต่ได้เกิดขึ้นไปในบางส่วน โดยเป็นการอธิบายร่วมสมัยกันและไปพร้อมกัน กระนั้น สภาพการณ์เช่นนี้อาจกล่าวได้ยากกว่าเป็นกระแสที่บรรดาผู้ศึกษา ณ ขณะนั้นให้ความสนใจอย่างยิ่งยวด เนื่องจากแนวทางการศึกษานั้นเป็นการศึกษามีได้เฉพาะเจาะจงไปที่ยุคพัก จี๋อง ฮี แบบตรง ๆ เพียงแต่ได้หยิบยุคพัก จี๋อง ฮี เข้าเป็นส่วนหนึ่งหรือส่วนประกอบในประเด็นที่ทำการศึกษา หรือให้พื้นที่ในการอธิบายเพียงผิวเผิน ซึ่งส่วนมากเป็นงานศึกษาที่มีการใช้วิธีการทำความเข้าใจในเชิงโครงสร้าง โดยเน้นหนักไปที่กรอบการศึกษาด้วยวิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ และมีวิธีวิทยาทางรัฐศาสตร์บางส่วน โดยมีส่วนน้อยมากหรือแทบที่จะไม่ปรากฏที่ใช้วิธีการอธิบายแบบประวัติศาสตร์เลย เพราะนิพนธ์แนวประวัติศาสตร์จะเน้นหนักไปที่นิพนธ์แบบประวัติศาสตร์รัฐ-ชาติ เสียมาก โดยเฉพาะนิพนธ์ที่มีลักษณะการเขียนแบบตั้งประเด็นคำถามหลักถึงปฏิบัติการสมัยใหม่ (Making Modern) ของเกาหลีใต้ (Buzo, 2023; Hwang, 2015; Seth, 2019) มากกว่าการให้ความสนใจหรือให้น้ำหนักไปกับประเด็นใดประเด็นหนึ่งว่ามีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงไม่ต่างกัน หรือก็คือการอุบัติขึ้นของยุคพัก จี๋อง ฮี นั้น เปรียบเสมือน ‘ภาพย่อย’ ในฐานะของปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ในวงล้อของการร้อยเรื่องราวนิพนธ์เกี่ยวกับเกาหลีใต้ต่าง ๆ นานาที่เป็น ‘ภาพใหญ่’ ของการเปลี่ยนผ่านในระดับของรัฐหรือสังคม

กระนั้น กระแสนวนพัคที่เกิดขึ้นภายใต้บริบท อาวรณ์อำนาจนิยม หรือภายหลังมีศัพท์บัญญัติเฉพาะว่าโรคพัค จี๋อง ฮี (Park Chung Hee Syndrome) (Choi & Woo, 2019; Kang, 2010; Kang, 2016) ที่อุบัติขึ้นในและหลังช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี ค.ศ. 1997 (Chang et al., 2007, pp. 66-80) ได้เป็นจุดเปลี่ยน

ครั้งสำคัญ ทำให้ผู้คนจำนวนไม่น้อย ต่างมีความรู้สึกหวนกลับไปนึกถึงช่วงเวลาในประเทศเศรษฐกิจที่อาจเรียกว่าดีที่สุดเท่าที่เกิดขึ้นเป็นรัฐ-ชาติเกาหลีมา นั่นคือ การได้ดำเนินชีวิตในยุคของพัค จ็อง ฮี แต่ไม่ได้หมายความว่าคนจำพวกนี้พยายามที่จะกลับไปหาระบอบอำนาจนิยม เพียงแต่ต้องการให้ระบอบเสรีนิยมประชาธิปไตยทรงประสิทธิภาพทางด้านเศรษฐกิจมากกว่านี้ (Kang, 2010) ซึ่งสิ่งที่เป็นประเด็นมากที่สุด นั่นคือ โรคนี้ได้ทำให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ที่เรียกกันว่าขวาใหม่ (New Right) โดยกระแสขวาใหม่ในเกาหลีได้นั้น เกิดขึ้นมาประมาณช่วงทศวรรษ 1980 พร้อมกับกระแสที่นักประวัติศาสตร์สายลัทธิแก้ (Revisionism) และลัทธิต่อต้านชาตินิยม (Anti-nationalism) ก่อตัวขึ้น เพื่อพยายามวิพากษ์นิพนธ์ในยุคก่อนหน้านี้ที่มีความเป็นชาตินิยมและมีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับเอกภาพของรัฐ-ชาติที่สถาปนาขึ้นมา (Em, 2011, pp. 672-673; 2013, pp. 155-156) แน่นอน การสถาปนาตนเองของพวกขวาใหม่นั้น เกิดขึ้นมารองรับและเป็นพลังขับเคลื่อนกระแสดังกล่าวทั้งในด้านการเผยแพร่ชุดความคิดและการโต้กลับฝ่ายซ้าย เนื่องจากฝ่ายซ้ายที่ครอบครองปริมาณทางการเมืองการรับรู้ในสังคมเกาหลีได้ขณะนั้นได้รับการท้าทาย ตรวจสอบ หรือถึงขนาดที่มีการสังคายนาในแง่ของการอธิบายเลยทีเดียว ยิ่งไปกว่านั้น ใน ค.ศ. 2005 รัฐบาลได้จัดตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดอง (Truth and Reconciliation Commission) ในการตรวจสอบ ไต๋สวน และเปิดเผยหลักฐานต่าง ๆ สมัยรัฐบาลเผด็จการของประเทศ และยุคพัค จ็อง ฮี ย่อมหลีกเลี่ยงไปไม่พ้นที่จะได้รับการตรวจสอบด้วยเช่นเดียวกัน (Kim, 2013) และที่สำคัญไปกว่านั้น ยังถือได้ว่ามีความเหมาะสมในแง่ของ ช่วงเวลา เพราะในการทำงานด้านสังคมศาสตร์ การปล่อยให้เวลาไหลผ่านไป สิ่งที่เกิดขึ้นตามมา นั่นคือ ความรุ่มรวยของข้อมูลย่อมมีมากขึ้นตามไปด้วย จากการเปิดเผยของบรรดาเอกสารชั้นความลับประเภทจดหมายเหตุ (Confidential Archives) หรือบันทึกความทรงจำต่าง ๆ

จากสองสภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้กระแสสนใจยุคพัค จ็อง ฮี ขยายไปยังต่างประเทศ เนื่องด้วยหลักฐานประกอบการศึกษาค้นคว้าที่มีมากขึ้น ประกอบกับในช่วงทศวรรษ 1960-1970 เป็นต้นมา นิพนธ์ประเภทอาณาบริเวณศึกษา (Area Studies) โดยเฉพาะพื้นที่ศึกษาในเอเชียตะวันออก ถือว่าได้รับความนิยมให้เป็นหน่วยศึกษาอย่างมาก ดังนั้น ในระยะดังกล่าวนิพนธ์ส่วนมากจะปรากฏในส่วนของเอเชียตะวันออกศึกษา (East Asian Studies) หรือเกาหลีศึกษา (Korean Studies) เป็นสำคัญ จึงไม่เป็นที่น่าแปลกใจหากสิ่งใดที่เป็นกระแสในอาณาบริเวณศึกษา หลังจากนั้นจะเกิดการหยิบจับกระแสดังกล่าวมาทำการศึกษาตามมาภายหลัง กระนั้น แม้กระแสหวนพัคได้ซบเซาและหายไปในเวลาต่อมา อย่างไรก็ตาม สำหรับในโลกวิชาการภาษาอังกฤษแล้ว ยังคงมีงานศึกษาถึง ยุคพัค จ็อง ฮี ออกมาให้เห็นต่อไปในยุคหลังอีกมากพอสมควร

ประวัติศาสตร์นิพนธ์ยุคพัค จ็อง ฮี ในต่างประเทศช่วงก่อน ค.ศ. 1997

อย่างที่กล่าวไปในข้างต้น งานเขียนที่เกี่ยวข้องกับยุคพัค จ็อง ฮี ในต่างประเทศนั้นได้ปรากฏก่อนที่ยุคของพัคจะจบลงเสียอีก ซึ่งแน่นอนว่า มีหลากหลายศูนย์ศึกษาและสำนักพิมพ์ที่ได้ให้ความสนใจเข้ามาสังเคราะห์เพื่อทำการวิจัย ซึ่งส่วนมาก มักใช้วิธีในการศึกษาทางประวัติศาสตร์ในระยะยาว หรือ *Longue Durée* เป็นวิธีวิทยาของหลักวิชาประวัติศาสตร์สำนักอานเนาส์ (Annales School) แห่งฝรั่งเศส คิดค้นขึ้นมา

เพื่อใช้ทำความเข้าใจสังคมศาสตร์และประวัติศาสตร์สังคม โดยกลวิธีเช่นนี้ จำเป็นต้องทำความเข้าใจ ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านต่าง ๆ ในสังคม และวิเคราะห์กระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ บนพื้นที่ที่กำหนดในช่วงเวลายาวนาน โดยขึ้นกับโครงสร้าง ซึ่งเป็นโครงสร้างความสัมพันธ์ที่มีลักษณะค่อนข้างคงที่ยาวนานหลายชั่วอายุคน กรอบเวลาดังกล่าวนี้นี้มีความเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ โครงสร้างเป็นสิ่งที่ทั้งควบคุมและขัดขวางความเปลี่ยนแปลง เป็นขีดจำกัดหรือเงื่อนไขบังคับของความเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางชีวภาพ ทางภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ และในทางทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์และโครงสร้างประชากรซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่ช้ามากหรือไม่เปลี่ยนแปลงเลยเป็นช่วงเวลาหลายร้อยปี (Braudel & Wallerstein, 2009, pp. 178-179) หรือก็คือ เป็นความต้องทำให้เห็นถึงพัฒนาการ การคลี่ปม และดับไปขององค์ประกอบต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์นั้น ๆ ซึ่งประวัติศาสตร์ระยะสั้น ไม่สามารถทำให้เห็นสิ่งเหล่านี้ได้ ตรงนี้สอดคล้องกับเรื่องของภาพใหญ่ อันเป็นคุณสมบัติของการเขียนประวัติศาสตร์แบบรัฐ-ชาติ ที่เป็นนิพนธ์ในเกาหลีใต้ ณ ช่วงเวลาก่อน ค.ศ. 1997

คำถามสำคัญที่ตามมา นั่นคือ แม้นิพนธ์จะเน้นการเขียนในระยะยาว เขียนเล่าการคลี่ปมของประวัติศาสตร์ในแทบทุกมิติเชิงโครงสร้างที่เกิดขึ้น เช่นนี้ การให้ข้อเสนอว่ายุคพัก จี๋อง ฮี เป็นส่วนประกอบหรือภาพย่อย และเหมือนว่าเป็นเรื่องประเด็นเฉพาะนั้น จะเป็นการขัดกับข้อเสนอในเองหรือไม่ ตรงนี้ ต้องทำความเข้าใจย้อนกลับไปคำอธิบายของ Longue Durée ที่กล่าวไปในข้างต้น ซึ่งใจความสำคัญอยู่ที่ ระยะเวลาในการอธิบาย และโครงสร้างที่มีลักษณะคงที่และยาวนาน ดังนั้น เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือตัวแสดงใดตัวแสดงหนึ่ง ไม่อาจจะยกสถานะขึ้นเป็นขณะแห่งการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญที่สุดได้ หรือก็คือ การกล่าวถึงผลลัพธ์ที่เป็นอยู่ ณ ช่วงเวลาที่ทำการศึกษา เป็นผลมาจากการตัดสินใจและการกระทำสิ่งเดียวหรือไม่ก็สิ่ง เป็นเรื่องที่เกินไปไม่ได้ เพราะสิ่งดังกล่าวมันไม่เคยคงที่และยาวนาน แต่เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของกล่องแห่งประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะ การให้ความสนใจของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศต่อเกาหลีใต้ในทศวรรษ 1970-1980 ที่มุ่งสร้างคำอธิบายเรื่องกระบวนการกระทำให้เป็นสภาวะสมัยใหม่ (Modernization) ว่าแตกต่างจากแนวคิดการเข้าสู่สภาวะสมัยใหม่ (Modernity) โดยการเป็นอาณานิคมญี่ปุ่น ของนักวิชาการยุคก่อนหน้า (ทศวรรษ 1950-1960) (Yuh, 2010, p. 132) ยิ่งเป็นภาพสะท้อนอย่างชัดเจนว่า การให้ความสำคัญกับตัวแปรที่คงที่และยาวนาน เพื่อนำมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนผ่านแห่งการเป็นสภาวะสมัยใหม่ ย่อมเข้าที่กว่ามาก เพราะเป็นการให้ข้อเสนอว่า เข้าอย่างไร มากกว่า ใครพาเข้า เช่นนี้ ยุคพัก จี๋อง ฮี จึงเป็นเสมือนส่วนหนึ่งในการประกอบภาพใหญ่ให้คมชัดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

โดยนิพนธ์ที่ร่วมสมัยในยุคพัก จี๋อง ฮี ที่ใช้วิธีการแบบ Longue Durée และได้ให้พื้นที่อธิบายถึงยุคดังกล่าวไว้ด้วยที่สำคัญ อาทิ *Korea: the politics of the vortex* เขียนโดย เกรโกรี เฮนเดอร์สัน (Gregory Henderson) ที่มีการตีพิมพ์ครั้งแรกใน ค.ศ. 1968 โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) (Henderson, 1968) ซึ่งถือเป็นงานศึกษาเกาหลีใต้ในต่างประเทศยุคบุกเบิกที่เป็นการศึกษาเชิงประจักษ์ (Empirical) ในการลงมือไปทำความเข้าใจการเมืองเกาหลีใต้ สิ่งที่เกิดขึ้นได้ชัด นั่นคือ เฮนเดอร์สันมีมุมมองของนักการทูตมากกว่าที่จะเป็นนักวิชาการ ดังนั้น นิพนธ์จึงมีลักษณะของการเขียนเพื่ออธิบาย ‘อย่างที่เป็น’

มากกว่าที่จะมีการให้ข้อเสนอในเชิงประเด็นถกเถียง แม้เจ้าตัวได้มีความพยายามในการให้ข้อเสนอว่า นิพนธ์ดังกล่าวพยายามนำเสนอการอธิบายการเมืองเกาหลีใต้ให้เป็นรูปแบบที่เป็นรูปธรรม (Pattern) ว่าเกาหลีนั้นเป็นการเมืองแห่งวังวนวนวาย (Vortex) คือมีความสับสนอลหม่าน มั่วซั่ว และไร้ทิศทางไปเสียหมด (Henderson, 1968, p. 8) กระนั้น การกล่าวว่ามีควมวนวาย นั้นเป็นเรื่องของการมอง (See) มากกว่าที่จะเป็นเรื่องของการตั้งข้อสังเกต (Observe) หรือก็คือ การมองนั้น คือการเก็บภาพเพื่ออธิบาย แต่การสังเกตคือเก็บภาพและประมวลผ่านกรอบคิดบางอย่างก่อนอธิบายออกมาเสมอ (Doyle, 2015) งานศึกษาที่ดีพิมพ์ออกมาหลังจากนี้ที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน อาทิ *Divided Korea: The Politics of Development, 1945-1972* เขียนในปี ค.ศ. 1975 โดย อเล็กซานเดอร์ คิม จ็อง วอน (Alexander Kim Jounghwon) (Kim, 1975) งานเขียนหนึ่งในซีรีส์ที่มีชื่อว่า Harvard East Asian Monographs ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) ได้จัดทำขึ้นสำหรับการวิจัย ‘วิถีชีวิต’ ของผู้คนในเอเชียตะวันออกในมิติทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นหลัก หรือ *Korea and Two Regimes: Kim Il Sung and Park Chung Hee* เขียนใน ค.ศ. 1981 โดย ยัง ซ็อง ช็อล (Yang Sung Chul) (Yang, 1981) ซึ่งทั้งสองงานศึกษานี้ ได้ให้พื้นที่แก่ยุค พัก จ็อง ฮี มากขึ้นในแง่ข้อเท็จจริง โดยทั้งสองนิพนธ์นี้ ใช้วิธีการศึกษาแบบการเมืองเปรียบเทียบ (Comparative Politics) แต่แตกต่างกันที่อย่างแรก แบ่งการอธิบายการเมืองของฝั่งเหนือฝั่งใต้ ส่วนอย่างหลังแบ่งการอธิบายระหว่างคิม อิล ซอง (Kim Il-sung) และ พัก จ็อง ฮี อย่างละครึ่ง แต่ทั้งสองนิพนธ์ไม่ได้เป็นการเมืองเปรียบเทียบโดยใช้หลักวิชาเข้ามาเป็นแนวทางการศึกษา หากแต่เป็นประวัติศาสตร์และอัตชีวประวัติทางการเมืองเปรียบเทียบโดยมุ่งเน้นรายละเอียดเรื่องราวของสองผู้นำ และประเมินว่าส่งผลต่อการออกแบบประเทศอย่างไร ซึ่งไม่ต่างอะไรกับการหยิบยก Longue Durée ขึ้นมาใช้งาน เพียงแต่มีหน่วยศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าในงานเดียว อย่างไรก็ตามด้วยการรอบการอธิบายที่มีระยะเวลายาว ทำให้เป็นการจำกัดพื้นที่ในการกล่าวถึงยุคพัก จ็อง ฮี ไปโดยปริยายดังที่เฮนเดอร์สันกระทำการมาก่อนหน้า ตรงนี้ เป็นการตอกย้ำว่า ยุคพัก จ็อง ฮี ที่ปรากฏในนิพนธ์ ณ ขณะนั้นเป็นได้เพียงส่วนหนึ่งหรือส่วนประกอบของนิพนธ์แบบ Longue Durée เท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้น ยังเป็นเพียงการบรรยายให้ทราบถึงสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น ‘อย่างที่เป็นไป’ มิได้มีข้อเสนอหรือชุดคำอธิบายใด ๆ ขึ้นมา กล่าวคือแนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางการบรรยายสภาพการณ์อันเป็นข้อเท็จจริงแบบโดด ๆ แม้จะดูเหมือนว่า มีการใช้หลักวิชาเข้ามาเป็นเลนส์ในการทำความเข้าใจก็ตามที กระนั้น งานศึกษาที่กล่าวมา มีแง่มุมที่เป็นมรดกตกแก่งานศึกษาเกาหลีใต้ในช่วงเวลาใกล้เคียงกันที่กล่าวถึง ยุค พัก จ็อง ฮี เช่นกัน เพราะอย่าลืมนะว่า การอธิบายอย่างที่เป็นหรือเกิดขึ้น ในแง่หนึ่ง เป็นการง่ายอย่างมากสำหรับการฉวยใช้ข้อมูลในการนำมาต่อยอดข้อเสนอและข้อถกเถียงต่อไปในภายภาคหน้า

ถึงแม้ว่า นิพนธ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้หยิบยกขึ้นมาข้างต้น อาจมีจำนวนไม่มากนัก ซึ่งคำถามที่ตามมาอาจเป็นได้ว่า ในเมื่อนิพนธ์ที่หยิบยกมามีจำนวนไม่มากนัก เช่นนี้ จะสามารถชี้ให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงชุดวิธีคิด หรือถกเถียงที่เกี่ยวข้องกับการเขียนนิพนธ์ยุคพัก จ็อง ฮี ก่อนปี ค.ศ. 1997 ได้อย่างไร การตอบคำถามนี้ ต้องเข้าใจก่อนว่า โดยปกติ แต่การไม่มีหรือไม่ค่อยปรากฏนั้น อีกด้านหนึ่ง ย่อมสามารถที่จะสะท้อนอะไรบางอย่างได้ไม่น้อยเช่นกัน อย่างที่ได้กล่าวไปในส่วนบทนำ ปัญหาคลาสสิกของความพยายามในการเขียน

นิพนธ์ในเนื้อหาที่มีความร่วมสมัย นั่นคือ ความรุ่มรวยของข้อมูลยังมีไม่มากนัก หลักฐานประเภทดัดแปลงเหตุ และเอกสารชั้นความลับ ต่างยังไม่ถึงระยะเวลาที่จะเปิดเผยออกมาสู่สาธารณชนได้ ดังนั้น จึงเป็นข้อจำกัดที่สำคัญที่นักวิชาการร่วมสมัยกับยุคพัก จีอง ฮี ต้องประสบ แต่ไม่ได้หมายความว่า เมื่อความรุ่มรวยของข้อมูลบังเกิดขึ้น จะเป็นเป็นผลสืบเนื่องให้เกิดการทำการศึกษาวิจัยในยุคพัก จีอง ฮี เพราะแม้ข้อมูลมีพร้อม แต่อุปสงค์ไม่มี ย่อมไม่เป็นผล และนอกเหนือไปจากความรุ่มรวยทางข้อมูลแล้ว สิ่งหนึ่งนั่นคือเกาหลีใต้ ณ ยุคพัก จีอง ฮี นั้น ประเทศมีการประกาศใช้กฎอัยการศึก (Martial Law) ซึ่งส่งผลให้เกิดข้อห้าม ข้อบังคับ หรือการพยายามที่จะห้ามปราม ปิดประตูการกระทำที่เสรีต่างๆ ที่อาจสันคลอนอำนาจรัฐได้ แน่นอน ข้อจำกัดดังกล่าวนี้ ไม่ว่ามากหรือน้อยก็ตาม ได้ส่งผลให้บรรดาผู้ให้ความสนใจในการที่จะศึกษายุคพัก จีอง ฮี ในทางวิชาการ ไม่ได้ประสบกับเงื่อนไขที่จะทำให้เข้าถึงข้อมูลที่เป็นคุณแก่นิพนธ์ของตนได้มากเพียงพอ

ทั้งนี้ งานเขียนที่ศึกษาในมิติเศรษฐกิจ ที่อิงอยู่กับการสร้างคำอธิบายผ่านตัวเลขที่เปิดเผยต่อสากลโลก ได้กลับขึ้นมาบิบทบาทสำคัญในการครอบครองปริณทลทางงานศึกษาเกาหลีใต้ในต่างประเทศ เรียกได้ว่ามีจำนวนงานศึกษาที่ดีพิมพ์ออกมามากมายเหลือคณานับ ทั้งของหน่วยศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน เพราะในช่วงนั้น ถนนทุกสายสำหรับวิถีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ มุ่งหน้าสู่เกาหลีใต้ เนื่องจาก การเข้าเป็นกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่หรือการเข้าสู่ประเทศมหาอำนาจกลางได้ในระยะเวลาอันสั้น เป็นปรากฏการณ์ที่ควรค่าแก่การศึกษายิ่ง ทั้งหมดทั้งมวลจึงล้วนใช้ชุดวิธีคิดและวิถีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์ในการกระทำการการศึกษาเป็นสำคัญ แน่นอนว่า ยุคพัก จีอง ฮี จึงเป็นหนึ่งในส่วนประกอบต่อการศึกษาวิเคราะห์อย่างไม่ต้องสงสัยตั้งแต่ทศวรรษ 1980 หรือต่อมาในช่วงปลายทศวรรษ 1980 ต่อกับต้นทศวรรษ 1990 ซึ่งเป็นยุคที่กระบวนการทำให้เป็นประชาธิปไตย (Democratization) เกิดขึ้นในเกาหลีใต้ ซึ่งมาบรรจบและคลี่คลายใน ค.ศ. 1987 (Kim, 2003) นอกจากจะทำให้การเมืองในประเทศเปิดกว้าง ข้อจำกัดและข้อบังคับต่าง ๆ ที่ตัดขวางการเข้าถึงข้อมูลได้หายไปพอสมควร ทำให้ความรุ่มรวยเกิดขึ้น เป็นคุณแก่นักวิชาการที่สนใจทางด้านนี้อย่างมาก เว้นเสียแต่เอกสารจดหมายเหตุชั้นความลับที่ยังคงมีอายุในการเปิดเผย ทำให้ส่วนมาก มักอ้างอิงหลักฐานจากฝั่งสหรัฐอเมริกาเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการจากภายในหรือภายนอกประเทศก็ตาม (Yuh, 2010)

อย่างไรเสีย ด้วยการเมืองที่เปิดกว้างของเกาหลีใต้ ยิ่งทำให้งานศึกษาเบนเข็มออกจากยุคพัก จีอง ฮี มากขึ้น เนื่องจากกระแสศึกษาตกอยู่กับรัฐบาลช็อน ดู ฮวัน (Chun Doo Hwan) และรัฐบาลโน แท อู (Roh Tae Woo) ที่เป็นเสมือนตัวแสดงหลักเชิงรุกแห่งกระบวนการดังกล่าว โดยเฉพาะ รัฐบาลโน แท อู ที่มาจากการเลือกตั้ง แต่ยังมีกลิ่นอายของการเป็นอำนาจนิยมทหารชุบตัวในสายตาของประชาชน (Bedeski, 1994) ซึ่งถือเป็นเรื่องแปลกใหม่สำหรับหน่วยศึกษานี้ ณ ขณะนั้น อย่างมาก ที่สำคัญไปกว่านั้น ระเบียบวิธีศึกษาในประเด็นข้างต้นนั้น โดยมากใช้วิถีวิทยาทางรัฐศาสตร์ (Political Science Approach) กล่าวคือ เน้นพิจารณามิติการเมืองและสถาบัน รวมถึงตัวแสดงภาครัฐและองคาพยพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเป็นสำคัญ (Kang, 2016) กระทั่ง ช่วงทศวรรษ 1990 จึงได้เกิดวิธีการเขียนนิพนธ์ในรูปแบบอื่นเพิ่มขึ้น สืบเนื่องจากบริบททางการเมืองที่เปิดกว้าง การได้รับรัฐธรรมนูญที่มาจากเบื้องล่าง เกิดประชาธิปไตย มีการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนจริง ๆ ด้วยการใช้วิถีวิทยาที่เรียกว่า ทฤษฎีทางเลือก (Alternative Theory)

ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น อุดมการณ์ทางการเมือง (Political Ideology) การเมืองเชิงอัตลักษณ์ (Identities Politics) หรือเกาหลีเหนือศึกษา (North Korean Studies) เป็นต้น (Kang, 2016, p. 131) กระนั้น ยุคพัก จ็อง อี เอง ยังคงมิได้เป็นปัจจัยหลักในการศึกษา หรือใช้วิธีการเชิงประจักษ์มากนัก เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวได้รับการกำกับภายใต้วิธีวิทยาทางเศรษฐศาสตร์และวิธีวิทยาทางรัฐศาสตร์เช่นเดิม พร้อมกับการเข้ามาของทฤษฎีทางเลือกอีกด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ งานเขียนเชิงมิติเศรษฐกิจและมิติทางการเมืองในยุคพัก จ็อง อี มิได้ให้ความสำคัญต่อการร้อยเรียงนิพนธ์ด้วยวิธีวิทยาทางประวัติศาสตร์ หากแต่มุ่งใช้ทฤษฎี (Theory) ในสังคมศาสตร์เป็นหลักในการสร้างกรอบอธิบายเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ควรระบุด้วยว่า นิพนธ์ที่เป็นแบบ Longue Durée ส่วนมากมักปรากฏขึ้นในช่วงหลังศตวรรษที่ 200 เนื่องจากการผงาดขึ้นมามีที่ทางในสากลโลกของเกาหลีใต้ (Chang & Lee, 2006; Robinson, 2007; Seth, 2019)

ประวัติศาสตร์นิพนธ์ยุคพัก จ็อง อี ในต่างประเทศช่วงหลัง ค.ศ. 1997

ก่อนอื่นนั้น ต้องกล่าวว่า คำถามสำคัญที่ตามมาคือ เราทราบได้อย่างไรว่า หลังจากวิกฤติเศรษฐกิจปี ค.ศ. 1997 กระแสความสนใจในการศึกษายุคพัก จ็อง อี ในวงวิชาการนั้นเพิ่มมากขึ้น เป็นผลมาจากกระแสอาวรณ์อำนาจนิยมหรือโรคพัก จ็อง อี การที่จะตอบคำถามนี้ได้นั้นค่อนข้างยาก เพราะในงานเขียนที่มียุคพัก จ็อง อี เป็นหน่วยศึกษานั้น บรรดานักวิชาการที่เขียน ไม่ได้บอกอย่างตรงไปตรงมาว่า พวกเขาได้รับอิทธิพลมาจากกระแสดังกล่าว อย่างไรเสีย โดยปกติ ในการที่บรรดานักวิชาการจะทำการศึกษาหรือหยิบยกสิ่งใดก็ตามขึ้นมาเป็นหน่วยศึกษา ย่อมต้องเกี่ยวพันกับเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และผู้คนในสังคมรู้สึกแยกไม่ขาดจากประเด็นนั้นๆ อาทิ การชุมนุมเคลื่อนไหวภาคประชาชนที่เกิดขึ้นมาในช่วงทศวรรษที่ 2010 ทั่วทุกมุมโลก พวกนี้ล้วนเกี่ยวพันกับวิถีชีวิต และการตั้งคำถามถึงชีวิตที่ดีของประชาชนทั้งสิ้น ดังนั้น วงวิชาการในฐานะผู้เข้าไปทำความเข้าใจ ศึกษา และหาคำตอบ ในแง่มุมและมิติต่าง ๆ จึงเลี่ยงไม่ได้ที่จะจับกระแสขึ้นมาเป็นหน่วยศึกษา หรือจะเรียกว่า ศึกษาตามกระแสสังคมย่อมได้ งานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว จึงตีพิมพ์ออกมาจำนวนมาก อาจเพื่อสนองตอบความใคร่รู้ และส่วนหนึ่งคือสนองตอบต่อสังคมที่อยากรู้ไม่แพ้กัน หรือก็คือ ในการทำการศึกษานี้ สามารถที่จะมีช่องทางทำให้สังคมนั้นหันมาสนใจและซื้อข้อเสนอและข้อถกเถียงของพวกเขาได้ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เช่นนี้ พอที่จะทำให้คิดได้ว่า กระแสอาวรณ์อำนาจนิยม ย่อมเกี่ยวพันกับคำถามเรื่องชีวิตที่ดีของมวลชน จากที่เคยชีวิตดีพร้อม ไม่ก็ปีศาจวิกฤต ชีวิตด้นไม่ดีดังเดิม และหันกลับไปหายุคแห่งอำนาจนิยมทหาร ตรงนี้ ถือเป็นความน่าสนใจไม่น้อยสำหรับนักวิชาการ ในการหยิบยกขึ้นมาตรวจสอบและศึกษา

แน่นอนว่า นิพนธ์ยุคพัก จ็อง อี ในช่วงเวลาดังกล่าวนั้นยังคงมีแต่การศึกษาเฉพาะมิติเชิงเศรษฐกิจและมิติทางการเมืองหรือยังคงอธิบายในลักษณะเดิมจากช่วงก่อนหน้า กล่าวคือ ยุคดังกล่าวยังคงเป็นภาพย่อยหรือส่วนประกอบของการศึกษาในประเด็นภาพใหญ่ กระนั้น แนวทางในการศึกษาทางสังคมศาสตร์และประวัติศาสตร์ ได้เปลี่ยนโฉมไปมากพอสมควร เพราะนิพนธ์ที่ดำเนินเรื่องผ่านชุดวิธีคิดแบบ Longue Durée นั้น ได้รับการตั้งคำถามจากบรรดานักประวัติศาสตร์สายลัทธิแก้ และลัทธิต่อต้านชาตินิยม ที่เล็งเห็นว่า แนวทางการ

เขียนแบบนี้ โอนอ่อนไปตามประวัติศาสตร์รัฐ-ชาติ มากจนเกินไป ซึ่งแนวทางประวัติศาสตร์ดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่มักเป็นการเขียนอวยฝ่ายซ้าย ในฐานะของอุดมการณ์แห่งการปลดแอก สร้างพลังแห่งประชาธิปไตย อำนาจอธิปไตยลงมาเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม คำถามที่ตามมาคือ ที่ว่าฝ่ายซ้ายนั้นดีจริงไหม ดีมากน้อยขนาดไหน และฝ่ายซ้ายเป็นตัวแปรเดียวที่นำพาประเทศพุงทะยานสู่สากลโลกจริงหรือไม่ นับเป็นการตั้งประเด็นสวนกลับที่แหลมคมไม่แพ้กัน กระนั้น การโต้กลับดังกล่าว เป็นเรื่องของ การโต้กลับในการให้เหตุผลเชิงเนื้อหาสาระ แต่ในเชิงรูปแบบนิพนธ์ยังคงมีความเป็น *Longue Durée* ไม่มากก็น้อย แม้จะมีการพัฒนาสู่การหยิบใช้ทฤษฎีทางเลือก ที่มีลักษณะเชิงวิพากษ์ว่าพวกฝ่ายซ้ายนั้นบิดเบือนประวัติศาสตร์ก็ตาม (Em, 2011, p. 673) ตรงนี้ ในส่วนของ *Longue Durée* เอง ได้เป็นประเด็นที่น่าสนใจว่ามีปัญหาในตนเองไม่ต่างกัน แม้จะต่างกรรม ต่างวาระ ต่างบริบท แต่ข้อวิพากษ์ประวัติศาสตร์ของ ไนออล เฟอร์กูสัน (Niall Ferguson) กลับมีส่วนที่ทำให้เกิดการคลี่ปมประเด็นดังกล่าวไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ความว่า “นักประวัติศาสตร์ทั้งหลายมักจะถอดรหัสเหตุการณ์สุดซับซ้อน [ทางประวัติศาสตร์ – เสริมโดยผู้เขียน] ที่เกิดขึ้นด้วยชุดวิธีคิดแบบผิดๆ พวกเขามักได้รับการฝึกฝนมาให้อธิบายวิกฤตการณ์ด้วยการหาสาเหตุจากสายธารประวัติศาสตร์ในระยะยาว (*Long-term causes*) ด้วยการย้อนไปทำความเข้าใจก่อนหน้านี้หลายสิบปี นี่เป็นสิ่งที่ นาซิม นิโคลัส ทาเล็บ (Nassim Nicholas Taleb) วิพากษ์ไว้อย่างแหลมคมในหนังสือ *The Black Swan* ว่าเป็นมายาคติแห่งการสร้างเรื่องเล่า (*Narrative Fallacy*) ซึ่งมาจากการสร้างสรรค์เรื่องเล่าที่สนองตอบทางจิตบนหลักการของ *Post Hoc, ergo propter hoc*” (Ferguson, 2010, p. 23)

จะเห็นได้ว่า เฟอร์กูสันได้มีการกล่าวถึง นาซิม นิโคลัส ทาเล็บ และหนังสือ *The Black Swan* โดยชี้ให้เห็นว่า ข้อบกพร่องของมนุษย์ที่มักจะชอบเรื่องเล่าคำอธิบายที่ตีความเกินหลักฐานและความเป็นจริง โดยปราศจากการพิจารณาอย่างถี่ถ้วน มนุษย์เมื่อต้องเลือกสิ่งใดนั้น อาจเลือกโดยใช้สัญชาตญาณหรือความชอบบางอย่าง แล้วจึงสรรหาเรื่องราวหรือเหตุผลมาเพื่อสร้างความชอบธรรมให้การเลือกของเราแทบทั้งสิ้น (Taleb, 2010, p. 63) ตรงนี้ เป็นการชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของ *Longue Durée* ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง การสร้างในระยะยาวผ่านเงื่อนไขโครงสร้างที่คงที่และยาวนาน ตัวแปรควบคุมที่ว่ามัน เป็นสิ่งที่ดำรงอยู่โดยไม่ขึ้นกับเวลาและพื้นที่จริงหรือไม่ รวมไปถึงการมีอยู่ของสิ่งดังกล่าว เป็นเหตุแห่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ ส่วนนี้ สอดคล้องกับที่เฟอร์กูสันเรียกว่าเป็น *Post Hoc, ergo propter hoc* ที่หมายความว่า เมื่อมีสิ่งนี้ย่อมสืบเนื่องเป็นเช่นนั้นอย่างแน่นอน เพราะแท้จริงแล้ว โลกนี้มีอะไรที่ซับซ้อน (*Complexity*) ในการเปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนผ่าน รวมถึงมีเรื่องที่เราไม่รู้ และเรารู้ว่าเรายังไม่รู้ มากกว่าที่จะอธิบายแบบ *Longue Durée* ได้ ซึ่งจุดนี้ นับว่ามีความคล้ายคลึงกับบรรดานักประวัติศาสตร์สายลัทธิแก้แค้นและลัทธิต่อต้านชาตินิยมของเกาหลีใต้ในบางประการ เพราะคนเหล่านี้ตั้งคำถามไปถึงความจริงในนิพนธ์แบบรัฐ-ชาติ ว่าเป็นสิ่งที่พวกฝ่ายซ้ายประกอบสร้างขึ้นมามากจนน่า (Hegemony) รังแต่จะเป็นมุมมองที่เกิดการบิดเบือนแสนอกอาจ (*Dangerously Distorted*) ไปสิ้น (Em, 2011, pp. 673-674) เมื่อเป็นเช่นนั้น *Longue Durée* ที่เคยเข้าครอบครองปริณทลทางนิพนธ์ของเกาหลีใต้ จึงลดความสำคัญลงไป ดังนั้น ภายหลังจากการเกิดขึ้นของทฤษฎีทางเลือก รวมไปถึงกระแสกระแสนวนพัด ทำให้แนวทางในการเขียนเดิมที่เป็นการบรรยายปรับเปลี่ยน

สู่การให้ข้อเสนอหรือวิพากษ์ในยุคดังกล่าวมากยิ่งขึ้น ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ แต่เป็นที่สังเกตได้ว่า ในการให้ข้อเสนอหรือวิพากษ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นรายประเด็นไป หากไม่ได้เขียนนิพนธ์เพื่อใช้เป็นตำราเรียน การหยิบยกประเด็นใดประเด็นหนึ่งขึ้นมาใช้กับหน่วยศึกษาใดศึกษาหนึ่ง ผ่านการใช้หลักวิชาใดวิชาหนึ่งเข้ามาพิจารณา เพื่อให้เกิดการเป็นไปตามแนวคิดหรือทฤษฎีนั้น ๆ ย่อมเกิดความเข้าใจที่และสามารถที่จะวิเคราะห์ได้ในเชิงลึกกว่าวิธีการแบบ *Longue Durée* มากพอสมควรนั่นคือ การศึกษาโดยนำประเด็นบางอย่างขึ้นมาเป็นหลัก และใช้หลักวิชาเป็นคั่นช่อง ซึ่งส่วนมาก มักเป็นหลักวิชาแบบรัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์การเมือง เพียงแต่ไม่ได้นำไปทำความเข้าใจภาพใหญ่ที่มีระยะเวลาที่ยาวนานแบบ *Longue Durée* ในช่วงก่อนหน้านี้ แต่ย่อยลงมาเป็นประเด็นแทน และที่สำคัญไปกว่านั้น ความรุ่มรวยของข้อมูลที่กำลังได้ระยะเวลาเปิดเผย (ทั้งระยะห่างจากยุคพัก จีอง ฮี ราว 20-30 ปี) ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เห็นได้ชัดจากงานศึกษาในหัวข้อแบบเฉพาะเจาะจงลงไปอีกชั้น ซึ่งแน่นอนว่า มีมากมายหลากหลายประเด็นเหลือคณานับกว่าที่จะบรรจุลงบทความนี้ได้หมด หากแต่ได้หยิบยกประเด็นที่ได้รับความสนใจในระดับสูงจากวงวิชาการทั้งในเกาหลีใต้และสากลโลก ได้แก่ แรงงาน การศึกษา หรือการสืบสาแหรกประวัติศาสตร์ (Genealogy) แบบหลังโครงสร้างนิยม (Post-structuralism) ดังที่จะกล่าวต่อไป

นิพนธ์เริ่มต้นที่ให้ภาพของการวิพากษ์และให้ข้อเสนอ ปรากฏออกมาเรียงปัดติดต่อกัน โดยงานศึกษาแรก นั่นคือ *Korean Workers: The Culture and Politics of Class Formation* เขียนขึ้นใน ค.ศ. 2001 โดย ฮาเกน คู (Hagen Koo) ที่ได้ศึกษาการก่อตัวของชนชั้นแรงงานในเกาหลีใต้ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยอาศัยมิติทางประวัติศาสตร์ในการอธิบายอิงแอบแนบชิดไปกับกรอบอธิบายที่เป็นวิธีวิทยาแบบสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา โดยเฉพาะในส่วนยุคพัก จีอง ฮี ที่คุกกล่าวว่าเป็นเสมือนจุดเริ่มแห่งการก่อรูป เปลี่ยนแปลงและสร้างอัตลักษณ์แรงงานเกาหลี โดยข้อเสนอของคูที่มีต่อยุคพัก จีอง ฮี คือ ในยุคของพัก จีอง ฮี เป็นสวรรค์ของนายทุน รัฐที่มุ่งพัฒนาน้อยฝ่ายทุนโดยสิ้นเชิง รัฐทำทุกอย่างเพื่อนายทุนตราบนานเท่าที่พวกเขาดำเนินไปตามแผนการพัฒนาของรัฐให้สำเร็จผล แต่แลกมากับนโยบายต่อต้านแรงงานชักนำไปสู่ปัญหาที่ลึกล้ำในความสัมพันธ์ของแรงงาน และนำไปสู่การสังขมความโกรธแค้นและเจ็บปวดในหมู่แรงงานผู้ไม่ได้รับการเหลียวแล ซึ่งคูกล่าวถึงสภาพการณ์เช่นนี้ว่าสำเร็จครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งล้มเหลว (Half success Half failure) (Kim & Sorensen, 2011, p. 123; Koo, 2001) งานศึกษาชิ้นต่อมาคือ *Education Fever: Society, Politics, and the Pursuit of Schooling in South Korea* เขียนขึ้นถัดจากงานของคูเพียง 1 ปี คือใน ค.ศ. 2002 โดย ไมเคิล เจ. เซ็ธ (Michael J. Seth) ที่ศึกษาการตื่นตัวทางการศึกษาเป็นหลักการสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเทศ และเปลี่ยนแปลงเกาหลีใต้ทั้งในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ โดยใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ ทั้งการค้นคว้าทางเอกสารและการสัมภาษณ์ โดยเซ็ธพิจารณายุคพัก จีอง ฮีว่า แท้จริงนั้น ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งใดมากนักต่อการศึกษาในเกาหลีใต้ในระยะแรกของยุค แต่ได้พยายามผลักดันการศึกษาแบบอาชีวศึกษาและคณะสายวิชาชีพในระดับอุดมศึกษาเป็นสายการเรียนหลักในสังคม อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นเครื่องกีดขวางการพัฒนาการศึกษากลับเป็นลัทธิขงจื้อ (Confucianism) ที่มุ่งให้นักเรียนแข่งขันกันเรียนเพื่อเป็นอิลิตผ่านทางการศึกษา (Elite statue via education) (Kwan, 2019) ตราบจนพักประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับยูจิน และมุ่งพัฒนา

อุตสาหกรรมหนัก ผู้ปกครองจึงสนับสนุนบุตรหลานในการศึกษาด้านอาชีพะ ขณะเดียวกันการศึกษาวชิระยังเป็นฐานของการพัฒนาอุตสาหกรรมหนัก และการขยับสถานะเป็นมหาอำนาจกลางในกาลต่อมาด้วย (Seth, 2002) ทั้งนี้ ในช่วงเวลาดังกล่าว ได้มีกระแสการเขียนประวัติศาสตร์ในรูปแบบใหม่เกิดขึ้น นั่นคือ แนวทางการเขียนประวัติศาสตร์แบบหลังโครงสร้างนิยม ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวการเขียนเชิงวิพากษ์การเขียนประวัติศาสตร์ในรูปแบบก่อนหน้า ทั้งแนวประจักษ์นิยม หรือแนวประวัติศาสตร์สังคม Longue Durée แบบอาเนาส์ ที่ใช้การศึกษาทางประวัติศาสตร์ในระยะยาว ซึ่งหนึ่งในแนวหลังสมัยใหม่นิยมนั้น วิธีที่นิยมใช้คือ ประวัติศาสตร์แบบสาแหรก (Genealogy) ที่หมายถึง การสร้างคำอธิบายที่เปิดโปงความเชื่อบางอย่างว่าไม่ได้จริงแท้โดยธรรมชาติเสมอไป โดยงานศึกษาที่เป็นผู้บุกเบิกวิธีการดังกล่าว คือ *Narratives of Nation-Building in Korea: A Genealogy of Patriotism* เขียนขึ้นใน ค.ศ. 2003 โดย เชียรา มิโยชิ เยเกอร์ (Sheila Miyoshi Jager) ที่ศึกษาการก่อรูปของความ ‘รักชาตินิยม (Patriotism)’ ในเกาหลีใต้ รวมถึงการประกอบสร้างความป็นชาติเกาหลีใต้ นั้นเป็นผลมาจากสิ่งใด มีสิ่งใดมาผสานกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือเยเกอร์ใช้วิธีการสืบหาสาแหรกของความป็นชาติเกาหลีใต้ โดยยุคพัค จี๋อง ฮี นั้นปรากฏในบทที่ 5 ของหนังสือเล่มดังกล่าว ที่มีชื่อบทว่า *Park Chung Hee's Agrarian Heroes* (Jager, 2003, pp. 77-96) ซึ่งข้อเสนอของเยเกอร์คือยุคพัคนั้นเป็นส่วนสำคัญในการประกอบสร้างความป็นชาติ รวมถึงเปลี่ยนแปลงเอกลักษณ์ ค่านิยม ของชาวเกาหลีใต้ ภายใต้วาทกรรม (Discourse) เชมอาอีล อุนตง ซึ่งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดสำนึกร่วมในชนบทและกลายเป็นพลังต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ข้อเสนอของงานทั้งสามชิ้นดังกล่าวจะแตกต่างกันออกไป แต่จุดร่วมประการหนึ่งคือ ยุคพัค จี๋อง ฮี มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเกาหลีใต้ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ขึ้นอยู่กับการเลือกหัวข้อที่ทำการศึกษา และการอธิบาย ตรงนี้ มีความแตกต่างจากนิพนธ์แบบ Longue Durée อย่างเห็นได้ชัด ในประเด็นของโครงสร้างที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หรือก็คือ จากแต่เดิม สิ่งที่ทำการศึกษาวิเคราะห์มีลักษณะที่ตายตัว ไม่ขึ้นกับเวลาและพื้นที่ เมื่อปรับแปรมาเป็นลักษณะเชิงสัมพัทธ์ (Relative) มากยิ่งขึ้น ในแต่ละประเด็นที่ตั้งมาย่อมสามารถที่จะตอบคำถามเดียวกันที่แตกต่างกันออกไปได้ทั้งสิ้น โดยจะเห็นข้อขัดแย้งกันระหว่างคูและเยเกอร์ที่ตั้งประเด็นคนละอย่าง เพราะคูพิจารณาไปที่การก่อรูปของชนชั้นแรงงาน ย่อมต้องเห็นถึงความกดขี่ กดทับ กดปราบ ของยุคพัค จี๋อง ฮี ที่กระทำการ ส่วนเยเกอร์ใช้วิธีการแบบหลังโครงสร้างนิยม เพื่อพิจารณาปัญหาของลัทธิรักชาตินิยม ย่อมเห็นถึงความพยายามในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ส่วนเชื้อที่ตั้งต้นศึกษาประเด็นด้านระบบการศึกษา ได้เห็นถึงความช่วยไม่ได้ที่จะกระทำการให้อาชีวศึกษา หรือสายวิชาชีพ ขึ้นมาที่มีทางในประเทศ ทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่า การศึกษาที่ลดขนาดลงมาเป็นประเด็นต่างๆ จะหลีกเลี่ยงข้อกังขาเรื่อง Post Hoc, ergo propter hoc ไปได้ หากในเนื้อแท้ ยังมีการเลือกสรร ร้อยเรียง และรวบยอดข้อมูลอย่างรู้ตัวของผู้ทำการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (White, 1973, p. 427) เพียงแต่เมื่อใช้ชุดวิธีคิดเพื่อตอบปัญหาในประเด็นเดียว ขอบข่ายของการตอบปัญหาไม่ได้ยาวนานถึงขนาดต้องย้อนไปเกินครึ่งศตวรรษเพื่อมาตอบระยะเวลาจึงสั้นกว่ามาก ส่งผลให้สามารถลดการเกิดสิ่งดังกล่าวได้ประมาณหนึ่ง อาจถือได้ว่าการกระทำเช่นนี้

เป็นการทำงานโดยลดทอนความเสี่ยงเรื่องของการร้อยเรียง รวบรวมเรื่องราวในงานนิพนธ์ของนักวิชาการร่วมสมัยไปในตัว

กระนั้น งานเขียนข้างต้นที่หยิบยกขึ้นมา ยังคงเป็นงานเขียนที่มีได้เฉพาะไปที่ ยุคพัค จ็อง ฮี โดยตรง แต่แล้วไม่นาน ได้มีงานศึกษาชิ้นหนึ่งที่เป็นจุดเริ่มต้นศึกษายุคพัคโดยที่ยุคพัค จ็อง ฮี นั้นเป็นตัวแสดงเอกในนิพนธ์ นั่นคือ บทความตีพิมพ์ปี ค.ศ. 2003 ที่มีชื่อว่า *The Eve of Park's Military Rule: The Intellectual Debate on National Reconstruction, 1960-61* เขียนขึ้นโดย ฮย็อง อา คิม (Hyung A Kim) โดยเป็นส่วนหนึ่งในวิทยานิพนธ์ของเธอที่เรียกได้ว่าเป็นงานศึกษาที่บุกเบิกยุคพัค จ็อง ฮี ในโลกภาษาอังกฤษย่อไม่ได้ (Kim, 1996) โดยในนิพนธ์นี้ ประเด็นศึกษาหลักคือ การใช้วิธีการแบบ Counterfactual หรือก็คือการศึกษาแบบรู้ว่าอดีตมีผลลัพธ์อย่างหนึ่ง แต่ย้อนกลับไปพิจารณาว่า ช่วงก่อนที่จะเกิดผลลัพธ์นั้น ๆ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตั้งใจจะกระทำการอะไร แต่ไม่ได้ทำหรือเกิดขึ้นจริง ณ ที่นี้ เธอพยายามย้อนไปสำรวจข้อคิดเห็นของบรรดาปัญญาชนเสรีนิยม (Liberal Intellectuals) ในวารสารปัญญาชนอย่าง Sasanggye ที่อยู่ในช่วงก่อนเกิดการปฏิวัติ 16 พฤษภาคม (May 16 coup) ที่เป็นจุดเริ่มต้นเข้าสู่ยุคพัค จ็อง ฮี ในปี ค.ศ. 1961 ว่าแท้จริงนั้น แนวทางความคิดหรือการให้เหตุผลต่อการเกิดขึ้นของยุคนี้เข้าไปในทิศทางใด โดยข้อเสนอหลักที่ค้นพบ นั่นคือ บรรดาปัญญาชนเสรีนิยมนั้น มีความแตกแยกทางความคิดออกเป็นสองเสี่ยง โดยฝ่ายแรก เห็นควรด้วยกับการรัฐประหารของพัค จ็อง ฮี ที่จะเกิดขึ้น เพราะจะได้จัดทรชนลายพรางที่โง่บ้านโง่เมืองร่วมกับ ซึง มั่น รี (Syngman Rhee) และเป็นมรดกตกทอดแม้จะลงจากอำนาจไปแล้ว (Kim, 2003, p. 115) ส่วนอีกฝ่ายเล็งเห็นว่า การปฏิวัติดังกล่าว นั้น เป็นสิ่งที่ไม่สมควรให้เกิดขึ้น เพราะการโค่นอำนาจนิยมด้วยอำนาจนิยมนั้น ปลายทางย่อมไม่ต่างกัน ควรให้พลังของมวลชนในฐานะพวกชาตินิยม เป็นผู้กำหนดและขีดเขียนความเป็นไปของประเทศมากกว่าพัค จ็อง ฮี ที่ประกาศเสมอว่ารักชาติ แต่ไม่แน่ใจว่าเชื่อได้มากน้อยขนาดไหน (Kim, 2003, pp. 115, 139) จะเห็นได้ว่า นิพนธ์ในข้างต้น ไม่ต่างจากนิพนธ์ 3 ประเด็นที่หยิบยกมาข้างต้น เพราะคิมได้พยายามเข้าไปสำรวจปัญญาชนเสรีนิยมในฐานะหน่วยศึกษาหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในด้านการเขียนและเผยแพร่การรับรู้ เข้าใจ และสร้างการตระหนักรู้ต่อสังคมเกาหลีใต้ ณ ขณะนั้น อย่างมหาศาล แต่สิ่งที่ไม่เหมือนกัน นั่นคือ นิพนธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความไม่ลงรอยกันในหน่วยศึกษาเดียวกัน แม้กระทั่งกลุ่มคนที่ได้รับการจัดประเภทให้เห็นสิ่งเดียวกัน ใช่ว่าจะคิดเห็นไปในทางเดียวกันเสมอไป ตรงนี้ ทำให้เกิดลักษณะที่เรียกว่าโต้แย้งและวิพากษ์กันเองภายใน และหลังจากนั้นไม่นาน ในปี ค.ศ. 2004 เธอได้ทำการตีพิมพ์นิพนธ์ *Korea's Development under Park Chung Hee: Rapid Industrialization, 1961-79* (ต่อไปจะเรียก KDP) ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเปิดตัวในฐานะผู้บุกเบิกงานศึกษายุคพัค จ็อง ฮี ในต่างประเทศแบบครอบคลุมแทบทุกมิติ โดยมีคุณูปการด้านข้อเสนอและข้อถกเถียงที่สำคัญ นั่นคือ การหยิบยุคพัค จ็อง ฮี มาตั้งต้น และนำไปเทียบเคียงเพื่อพิจารณา ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยอธิบายภายใต้วิธีวิทยาทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้เห็นความเปลี่ยนแปลง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวทางการนิพนธ์แบบเกิดขึ้นและเสื่อมถอย (Rise and Fall) โดยมีคำถามสำคัญของคิมที่มีต่อยุคพัค จ็อง ฮี นั้น ไม่มีอะไรสำคัญไปกว่าพัค จ็อง ฮี มีวิถีในการพัฒนาเกาหลีใต้ได้อย่างไร (Kim, 2004, p. 3) ตามข้อเสนอของคิม ยุคพัค จ็อง ฮี นั้นถือเป็นยุคที่นำประเทศเข้าสู่

สภาวะสมัยใหม่ผ่านการใช้อำนาจแบบเบ็ดเสร็จ คุณได้ทุกภาคส่วน ทั้งยังเป็นรอยทางต่อเกาหลีใต้ในยุคต่อมา อย่างชัดเจน หรือเรียกว่าเป็นมรดกตกทอด ทั้งในเรื่องรูปแบบของการพัฒนาอุตสาหกรรมหนักที่ ช็อน ดู ฮวัน ประธานาธิบดีคนต่อมาได้นำมาปรับใช้ให้สืบเนื่อง การสร้างกลุ่มทุนแชบ็อล ซึ่งยังคงมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจ เกาหลีใต้ในปัจจุบัน หรือแม้แต่การผสมผสานผลประโยชน์กับสหรัฐอเมริกา นั้นทำให้การพิจารณาถึงการพัฒนา ประเทศ ย่อมขาดไม่ได้ที่จะให้ความสำคัญกับยุคพัค จ็อง ฮี ซึ่งงาน *KDP* นี้ ฮย็อง อา คิม ยังได้ให้ข้อเสนอมาก ไปกว่านั้น ว่าแท้จริงแล้ว พัค จ็อง ฮี แม้จะเป็นคนตัดสินใจแบบเบ็ดเสร็จทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อประสงค์หนึ่งเดียว คือการพัฒนาประเทศเกาหลีใต้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด นั่นคือ องค์กรที่เป็นลูกหาบ ลูกมือต่าง ๆ ที่คอยรับ บัญชา และนำไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล ย่อมมีความสำคัญไม่แพ้กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บรรดา เทคโนโลยีการกระทรวงพาณิชย์และการอุตสาหกรรม (Ministry of Commerce and Industry Technocrats : MCI Technocrats) (Kim, 2004, p. 205) ที่มักเป็นกลุ่มคนที่จบการศึกษาด้านวิศวกรรมศาสตร์ และบรรดา สำนักงานวางแผน เศรษฐกิจ (Economic Planning Board : EPB) ที่มักเป็นบรรดาทหาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวง และนายทุน ขนาดใหญ่ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการให้คำปรึกษาและตัดสินใจกระทำการทางกระบวนการเศรษฐกิจของประเทศ ไม่น้อยหน้ากัน (Kim, 1992, pp. 205-206) กระนั้น สำหรับนิพนธ์ยุคพัค จ็อง ฮี แล้ว งานเขียนของ ฮย็อง อา คิม เป็นเสมือนจุดตั้งต้นสำหรับการศึกษายุคพัค จ็อง ฮี ในลักษณะแบบรวมๆ ในหลากหลายมิติ ทั้งบริบทแวดล้อม รวมไปถึงการตัดสินใจของตัวพัคเอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอของคิมต่อการเมืองยุคนี้ มีการ ได้รับข้อวิพากษ์วิจารณ์เช่นกัน แต่ไปในลักษณะการวิพากษ์จากผู้เขียนร่วม ผู้อ่านจะได้รับรู้การวิพากษ์ใน งานแบบทันทีทันใด

ในระยะเวลาไล่เลี่ยกัน *Developmental Dictatorship and the Park Chung-hee Era: The Shaping of Modernity in the Republic of Korea* (ต่อไปจะเรียก DDP) โดย อี บย็อง ช็อน (Lee Byeong Cheon) เป็นบรรณาธิการเล่ม ในปี ค.ศ. 2006 ซึ่งมีข้อเสนอหลักที่ไม่แตกต่างจากคิม ในเรื่องที่พัค จ็อง ฮี นำประเทศ เข้าสู่สภาวะสมัยใหม่ผ่านการพัฒนาเศรษฐกิจ หากแต่สิ่งที่แตกต่างกัน นั่นคือ อธิบายมากขึ้นให้เห็นถึงความสามารถส่วนบุคคลของพัค จ็อง ฮี ในการพาประเทศมาสู่จุดที่ยืนหนึ่งได้ โดยเป็นประสบการณ์ตรงทั้งจาก สงครามเกาหลีและสงครามเย็น ที่ยังผลให้พัคนั้นจำเป็นต้องดำเนินวิถีแบบบริหารจัดการตลาด (Market Governing) (Lee, 2006, pp. 21, 33) ไม่เช่นนั้น เกาหลีใต้ไม่มีทางที่จะผงาดและเป็นรอยทางแห่งการพัฒนา มาจนถึงปัจจุบัน กระนั้น ข้อถกเถียงที่สำคัญ อยู่ที่ว่าให้ความสำคัญกับพัค จ็อง ฮี ในฐานะตัวแสดงหลักที่ สำคัญที่สุด หรือก็คือ พัทนั้นเกิดอาการเมาอำนาจ และเล็งเห็นว่า ขอเพียงพัฒนาให้เศรษฐกิจดีไว้เป็นพอ ประชาชนอย่างไรต้องยอมสยบแก่อำนาจ การพัฒนาอย่างอื่นเป็นเรื่องรองลงมาหรือไม่ให้ความสำคัญใด ๆ (Lee, 2006, p. 47) เช่นนี้ คิม ซัม ซู (Kim Sam Soo) ได้เสนอไว้ในบทที่ 6 ความว่า เมื่อพัคกระทำการเช่นนี้ จึงเกิดปัญหาต่อการกระจายรายได้และทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะ คุณภาพชีวิตแรงงาน ที่ถึงแม้จะได้รับการ เชิดหน้าชูตาว่าเป็นนักรบอุตสาหกรรม นำประเทศหลุดกับดักความยากจน แต่กลับกดค่าแรงให้ต่ำเพื่อการส่งออก และไปให้ความสำคัญกับแชบ็อลในฐานะนายหน้าพัฒนาเศรษฐกิจแทน ตรงนี้ แรงงานจึงรู้สึกแปลกแยก (Alienation) และตกอยู่ในสถานะรองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Lee, 2006, p. 184)อีกงานศึกษาที่น่าสนใจใน

รูปแบบดังกล่าว นั่นคือ *Reassessing the Park Chung Hee Era, 1961-1979 Development, Political Thought, Democracy, and Cultural Influence* (ต่อไปจะเรียก RPE) และ *The Park Chung Hee Era: The Transformation of South Korea* (ต่อไปจะเรียก PE) ซึ่งตีพิมพ์ในค.ศ. 2011 เช่นเดียวกัน ด้วยการที่เป็นลักษณะของผู้เขียนร่วม ทำให้ทั้งสองงานศึกษานั้น เกิดการโต้แย้งและวิพากษ์ (Refute and Criticize) ภายในตัวงานศึกษาเอง ซึ่งสามารถแบ่งโดยคร่าวได้ใน 3 ประเด็นสำคัญคือ เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยประเด็นในด้านเศรษฐกิจนั้นเป็นการพิจารณายุคพัค จ็อง ฮี ในด้านที่ ‘เป็นคุณ (Optimistic)’ เสียส่วนใหญ่ ทั้งจากในงาน *RPE* ทั้งฮย็อง อา คิม ซ็อก มั่น ยุน (Seok Man Yoon) และ ทาดาชิ คิมิยะ (Tadashi Kimiya) ที่เห็นพ้องตรงกันว่า พัค จ็อง ฮี คือตัวแสดงสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการพัฒนาประเทศ ทั้งจากการดำเนินนโยบายพัฒนาประเทศสู่อุตสาหกรรมหนักและเคมี ยังผลให้เกิดความมั่นคงภายในโดยไม่พึ่งพาสหรัฐอเมริกาและทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจอีกขั้นหนึ่ง (Kim & Sorensen, 2011, p. 11) การสร้างภาพลักษณ์ ‘ผู้นำที่แข็งแกร่ง’ ของพัคยังผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการของบริษัทเหล็กและโลหะโพฮัง หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า โพสโก (Pohang Iron & Steel Co. Ltd.: POSCO) ทั้งการเป็นบริษัทที่สอดคล้องนโยบาย HCI และการที่ประธานบริษัทของโพสโก นำภาพลักษณ์ผู้นำไปปรับใช้ในการบริหาร (Kim & Sorensen, 2011, pp. 12 ,44) และการกระทำการอันได้เปรียบของพัคในบริบทการเมืองยุคสงครามเย็น ในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับบริบทดังกล่าว (Kim & Sorensen, 2011, p. 66) ซึ่งข้อเสนอจาก *RPE* นั้น ได้ไปสอดคล้องกันกับข้อเสนอในงาน *PE* เช่นกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด นั่นคือ ซาง ยอง รยู (Sang Young Rhyu) และซอก จิน รยู (Seok Jin Lew) ได้เห็นพ้องกับซ็อก มั่น ยุน ในแง่ของผู้นำที่แข็งแกร่งอย่างพัคนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนา (Kim & Vogel, 2011, p. 344) หากไม่ใช่พัค อาจเป็นการยากที่องค์การต่าง ๆ จะเป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ หรือมิน ยอง อี (Min Yong Lee) ที่ศึกษาเรื่องสงครามเวียดนามต่อความมั่นคงเกาหลีใต้ ได้เห็นไปในทิศทางเดียวกันกับคิมิยะว่า ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มาจากผู้นำที่มีลักษณะที่เด็ดขาด เบ็ดเสร็จ กล้าตัดสินใจ ซึ่งมีที่มาจากปุมหลังทางทหารทั้งสิ้น (Kim & Vogel, 2011, p. 404) และที่สำคัญ จะเห็นว่า ข้อเสนอของฮย็อง อา คิม ใน *PE* นั้นไม่ต่างจากงานศึกษาของในก่อนหน้าของเขาเสียเท่าไร ที่ว่าด้วยการเข้าสู่ภาวะสมัยใหม่ และรอยทางการบริหารประเทศ (Kim & Vogel, 2011, p. 85) กระนั้น การให้ข้อเสนอที่แตกต่างจากคิมนั้น ปรากฏในประเด็นทางด้านการเมืองและสังคม นั้นเป็นการพิจารณายุคพัค จ็อง ฮี ในลักษณะที่เป็นโทษ (Pessimistic) เห็นได้จากการที่ บย็อง กุก คิม (Byung Kook Kim) ใน *PE* บทที่ 7 ในการกล่าวเปรียบพัคว่าเป็นเลวีเอธาน (Leviathan) และ ฮย็อก แบ็ก อิม (Hyug Baeg Im) ในบทที่ 8 ในการพิจารณาการบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับยูจินของพัคว่าเป็นไปตามนิยามลักษณะการปกครองแบบมาเคียเวลลี (Machiavelli) ซึ่งเป็นความเห็นที่ไปในทิศทางเดียวกันกับ ย็อง จัก คิม (Young-jak Kim) และ เจมส์ บี. พาโลส์ (James B. Palais) ที่เขียนไว้ในหนังสือ *RPE* บทที่ 5 และ 6 (Kim & Sorensen, 2011, pp. 97- 106, 107-121) ในการพิจารณาว่าพัคนั้นได้นำระบอบการรวมศูนย์ประชาธิปไตย (Administrative Democracy) หรือ ประชาธิปไตยแบบเกาหลีมาใช้ปกครอง ซึ่งเป็นการเพิกเฉยต่อเสรีนิยมประชาธิปไตยแบบตะวันตกและอเมริกัน เนื่องด้วยเขาเชื่อว่า สิ่งดังกล่าว ไม่มีความหมายใด ๆ กับประชาชนที่การทุกข์ระทมจากความอดอยากและความสิ้นหวัง

โดยทั้งสี่นิพนธ์ดังกล่าวนั้น แม้จะมีรูปแบบและชุดวิธีคิดทางการเขียนที่แตกต่างกันออกไป อย่างการเป็นผู้เขียนเดี่ยวในงาน *KDP* หรือผู้เขียนร่วมในงาน *DDP PE* และ *RPE* แต่ข้อเสนอหลักที่เป็นประเด็นดำเนินเรื่องนั้น มีร่วมกันคือการให้ความสำคัญที่พัค จี๋ฮง ฮี ในฐานะ ‘ปัจเจกบุคคล’ ที่มีบทบาทในการกำหนดความเป็นไปของประเทศในยุค พัก จี๋ฮง ฮี โดยตรง โดยมีประเด็นถกเถียงที่เห็นได้ชัด นั่นคือ รอยทางของการสร้างข้อถกเถียงในเรื่องยุคพัก จี๋ฮง ฮี จึงหนีไม่พ้นเรื่องของการเป็นผู้นำสุดเข้มแข็ง การพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศ แต่สิ่งที่สำคัญไปกว่านั้น นั่นคือ ในการพิจารณาในฐานะปัจเจกบุคคลนั้น อย่างไรเสีย สิ่งดังกล่าวที่คลี่ปมออกมา ได้กระทำผ่านการพิจารณาเชิงหลักวิชาแทบทั้งสิ้น เพียงแต่เป็นหลักวิชา โดยประเด็นแรก การเป็นผู้นำสุดเข้มแข็ง เป็นมุมมองแห่งการพิจารณาผ่านรัฐศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นการยืมปากของ โทมัส ฮอบส์ (Thomas Hobbes) หรือนิโคโล มาเคียเวลลี ขึ้นมาใน *PE* รวมถึงใน *RPE* ที่เน้นการรวมศูนย์เพื่อสร้างประชาธิปไตยแบบเกาหลี เพื่อต่อยอดภาพของความเข้มแข็งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หากต้องการพัฒนาประเทศให้เป็นไปในแนวทางที่อยากให้เป็นหรือตามที่เห็นสมควร ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับข้อเสนอของ ฮย็อง อา คิม ใน *KDP* และอี บย็อง ซ็อน ใน *DDP* เพียงแต่สองรายหลังเห็นควรว่าเป็นเรื่องที่ไม่ได้ที่พัคต้องกระทำการเช่นนั้น สืบเนื่องมายังประเด็นต่อมา การพัฒนาเศรษฐกิจ ที่มีการใช้หลักวิชาเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจการเมือง หรือแม้แต่ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ เข้ามาพิจารณา ซึ่งผลลัพธ์กลับเป็นไปในคำอธิบายที่ว่า เศรษฐกิจที่รุดหน้าไปได้อย่างรวดเร็ว และสามารถที่จะสั่งการทั้งภาคเอกชนได้อย่างหมดจด เป็นผลมาจากความเข้มแข็งของพัคทั้งนั้น โดยเฉพาะ การสั่งการบรรดากลุ่มแซบ็อล ที่กลายเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบต่างตอบแทนในอนาคต กระนั้น ข้อถกเถียงสำคัญที่ตามมา นั่นคือ ในงาน *KDP* เสนอว่า อำนาจนิยมยุคพัค จี๋ฮง ฮี ไม่ได้มาจากพัคขึ้นสั่งการเพียงอย่างเดียว หากแต่ บรรดา เทคโนโลยี MCI หรือ EPB ได้มีการทำหน้าที่ในฐานะที่ปรึกษาและหน่วยงานปฏิบัติการทางนโยบายเศรษฐกิจ โดยให้คำปรึกษา ตลอดจนรับบัญชาไปปฏิบัติต่าง ๆ เปรียบเสมือนแขนขาของพัคอีกทอดหนึ่ง ตรงนี้ จะเรียกได้ว่ายุคพัค จี๋ฮง ฮี มาจากหัวเรือที่ชื่อ พัก จี๋ฮง ฮี เพียงผู้เดียวจริงหรือไม่ ซึ่งไม่ใช่คำถามที่ตอบได้อย่างฉาบฉวย เพราะเรื่องทำนองการหาต้นตอของการครอบงำระหว่างผู้นำและฝ่ายปฏิบัติการนั้น พิสูจน์ได้ค่อนข้างยาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมาถึงประเด็นท้ายสุด การพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะด้านสังคม ตรงนี้ เป็นเรื่องที่น่าฉงนที่สุด เพราะส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะใช้หลักวิชาใด ๆ ก็ตาม มักให้ผลลัพธ์ออกมาในแง่ร้าย อย่างข้อเสนอในงาน *DDP* ที่กล่าวถึงปัญหาการกระจายรายได้ และการกดขี่แรงงาน ซึ่งแท้จริง มีความคล้ายคลึงกับข้อเสนอของ ฮาเก็น คู ใน *RPE* ประการหนึ่ง (Kim & Sorensen, 2011, p. 123)

ที่จริง ควรระบุว่า การวิพากษ์และโต้แย้งกันเองของนักวิชาการ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปแบบของหนังสือประเภทรวมบทความที่มีผู้เขียนร่วม ที่เปิดพื้นที่ให้กระทำการเช่นนี้ได้เพียงอย่างเดียว ย้อนกลับไปบทความ *The Cultural Politics of Remembering Park Chung Hee* เขียนโดย ซึง ซ็อค มุน (Seung Sook Moon) ในปีค.ศ. 2009 ได้ใช้ทฤษฎีว่าด้วยการเมืองวัฒนธรรม (Cultural Politics) เข้ามาทำความเข้าใจความทรงจำร่วม (Collective Memories) ที่ดำรงอยู่ในสังคมยุคปัจจุบันของกลุ่มคนรุ่นหลังที่ไม่ได้เกิดและเติบโตมาในยุคพัค จี๋ฮง ฮี เพราะความทรงจำร่วมของคนกลุ่มนี้ มักได้รับการดูแลจากคนที่ร่วมสมัยยุคพัค จี๋ฮง ฮี

ว่าได้รับมาแต่ความทรงจำเทียม (Prosthetic Memory) จากการอ่านและการฟัง (Moon, 2009, pp. 2-3) แต่หากทำการศึกษาค้นคว้าจริงๆ จะพบว่า กลุ่มคนยุคหลังนี้ เป็นไปตามทฤษฎีการเมืองวัฒนธรรม เพราะได้มี การช่วงชิง ปริณพาลทางการรับรู้ เข้าใจ หรือตระหนักถึงยุคพัก จี๋จ๋อง ฮี ที่ไม่ได้มีแต่เพียงว่าพักนั้นทำอะไร หากแต่ยังมีการ ให้ความหมายไปต่าง ๆ นานา ในลักษณะชั่วตรงข้าม คือมีทั้งรักทั้งเกลียด ทั้งชอบทั้งกลัว หรือทั้งก่นด่าทั้ง สรรเสริญ ซึ่งมันจัดประเภทให้ความทรงจำร่วมของกลุ่มคนยุคนี้ ว่าพักนั้น เป็นเรื่องของทางเลือกกว่าจะให้พัก เป็นผู้ที่ควรได้รับการเยินยอ (Glorification) หรือ ปิศาจในคราบมนุษย์ (Demonization) (Moon, 2009, p. 4) โดยพวกที่มีความทรงจำร่วมแบบแรก เป็นพวกที่เห็นความสำคัญของปากท้อง เศรษฐกิจ เพราะหากขจัด ปัญหาเหล่านี้ไปได้ สังคมที่ดีย่อมตามมา ซึ่งพักทำได้เป็นอย่างดีเยี่ยม ส่วนความทรงจำร่วมแบบหลัง เป็นพวกที่ถือ สิทธิเป็นสำคัญ เพราะหากยอมสละได้แม้กระทั่งเรื่องพื้นฐานของมนุษย์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ก็ไม่ต่างอะไร กับการยอมให้โดนลดทอนคุณค่าในตนเอง เช่นนั้น สังคมที่ดีจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ซึ่งพักไม่ต่างอะไรกับปิศาจ หนึ่งมนุษย์ในเรื่องนี้ (Moon, 2009, p. 24) และในปีเดียวกัน ยังได้มีบทความ *The Ruling Discourse and Mass Politics of the Park Chung Hee Regime* โดย ฮวัง บย็อง จู (Hwang Byeong Ju) ที่มุ่งศึกษา วัฒนธรรมการเมือง (Political Culture) ของยุคพัก จี๋จ๋อง ฮี โดยได้ให้ข้อเสนอถึงการพัฒนาเศรษฐกิจและการ พัฒนาประเทศในยุคพัก จี๋จ๋อง ฮี นั้น มีลักษณะพิเศษคือ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระทำการบีบบังคับและได้รับ การยินยอมพร้อมใจ (Coercion and Consent) ไปพร้อมกัน หรือก็คือ การจะไปให้ถึงเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ที่ตั้งใจไว้ ไปชั่วนี้ชั่วอย่างเดียวยังไม่ได้ แต่ผู้คนต้องพร้อมสละบางสิ่ง เพื่อล่อหัวจมน้ำตายไปกับนโยบายของผู้นำ และสิ่งที่ตามมา นั่นคือ ประชาชนจะรู้สึกได้ว่าชีวิตที่ดีกำลังรออยู่ และเป็นแรงขับสำคัญให้เกิดการทำงานอย่าง ไม่ลดละ เพื่อไปให้ถึงสิ่งดังกล่าวให้ได้ กระนั้น ใช่ว่าจะปล่อยให้ไปจากเบื้องล่างถ่ายเดียว แต่พักจะต้องจัด ระเบียบ กำหนดกฎกติกา และข้อบังคับบางอย่าง เพื่อให้ประชาชนนั้นขยับให้ตรงจุด เพื่อสอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจอีกทอดหนึ่ง (Hwang, 2009, p. 11) หรือกล่าวได้อีกอย่างว่า ยุคพัก จี๋จ๋อง ฮี นั้น เป็นยุคแห่งการใช้ ศิลปะในการปกครองเพื่อการเมืองมวลชน (Mass Politics) (Han, 2004) ซึ่งเป็นการดึงกลุ่มคนจำนวนมากใน สังคม ที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นแรงงาน ชาวนา ปัญญาชน หรือนักศึกษา ให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง ทั้งยังเป็น ส่วนฐานที่สำคัญในการธำรงยุคดังกล่าวไว้ และศิลปะในการปกครองที่ยังคงดำรงอยู่ในเกาหลีใต้ตราบจน ปัจจุบัน (Hwang, 2009, pp. 37-38)

จะเห็นได้ว่า ทั้งสองนิพนธ์ข้างต้นนั้น จะเห็นได้ถึงลักษณะที่มีความขัดแย้งกันบนฐานของสองสิ่งซึ่งอยู่ บนชั่วตรงข้ามกันบางอย่าง ในนิพนธ์แรก ที่ศึกษาการเมืองวัฒนธรรมของความทรงจำร่วม มีการช่วงชิง ปริณพาลของกันและกันของการพิจารณาว่าพัก จี๋จ๋อง ฮี นั้น เป็นเทวาหรือซาตาน ของผู้คนในยุคที่ไม่ได้เกิด ร่วมสมัยกับพัก จี๋จ๋อง ฮี ส่วนนิพนธ์หลัง ได้นำลักษณะพิเศษของเกาหลีใต้ ว่าด้วยวัฒนธรรมการเมืองเรื่องการ ครอบครองการเมืองมวลชน ที่ยุคพักนั้น มีการใช้ทั้งพระเดชและพระคุณ คือทั้งบีบบังคับและขอการยินยอม ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งที่อยู่ชั่วตรงข้ามกัน แต่กลับสอดคล้องประสานได้อย่างแนบแน่น และเป็นส่วนให้เกิดการธำรง ยุคพัก จี๋จ๋อง ฮี ได้อย่างน่าอัศจรรย์ ประเด็นตรงนี้ สามารถที่จะย้อนกลับไปพิจารณานิพนธ์ยุคหลังปี ค.ศ. 1997 ได้เกือบทั้งหมด ในแง่ที่ว่า ไม่ว่าจะการใช้หลักวิชาการในการทำความเข้าใจ จะให้ผลลัพธ์ออกมาดีหรือร้าย สิ่งที่ต้อง

พิจารณา นั่นคือ สิ่งที่ดีและร้ายนั้น ดีและร้ายในตนเองหรือไม่ หรือแท้จริงนั้น การกระทำใด ๆ ในอดีตย่อมเลวร้ายไม่ได้ที่จะเป็นทั้งเรื่องที่ดีและร้ายในตนเอง เมื่อนักวิชาการศึกษาในยุคหลังเข้าไปทำความเข้าใจและให้เหตุผลสนับสนุน เป็นประเด็นที่ควรขบคิดต่ออย่างมาก แต่ไม่ว่าอย่างไร นิพนธ์ในยุคหลังปีค.ศ. 1997 นี้ ได้ทำให้เห็นถึงความรุ่มรวยทั้งด้านข้อมูลและด้านหลักวิชา แต่ยังพอที่จะประเมินและจัดประเภทให้อยู่ในรูปของการพิจารณายุคพัค จ็องฮี บนฐานของหลักวิชาและความเป็นไปในการใช้หลักวิชานั้น ๆ ได้ ผิดกับครึ่งทศวรรษ 2010 ที่ค่อนข้างมีความยากลำบากพอสมควร

ส่วนขยาย: ประวัติศาสตร์นิพนธ์ยุคพัค จ็องฮี ในต่างประเทศช่วงครึ่งหลังทศวรรษ 2010

จากที่กล่าวในข้างต้น สิ่งทีคลี่ปมออกมาในนิพนธ์ยุค พัก จ็องฮี หลังปี ค.ศ. 1997 จะเห็นได้ถึง ความสำคัญของการใช้หลักวิชา เพื่อพิจารณาเป็นประเด็นไป ผลลัพธ์ที่ออกมา จึงมีความหลากหลายตามแต่ การออกแบบวิธีการศึกษายุคดังกล่าวในประเด็นนั้น ๆ แต่ในท้ายที่สุด การให้เหตุผลในหลากหลายรูปแบบ ล้วนมีทางแพร่งในการประเมินอยู่ นั่นคือ ท้ายที่สุดนั้น ยุคพัค จ็องฮี เป็นคุณหรือโทษ ดีหรือชั่ว เกิดประโยชน์ หรือพังไม่เป็นท่า ซึ่งเป็นประเด็นถกเถียงที่ยากจะหาข้อยุติได้ แต่แล้วสิ่งที่เป็นกระแสอาวรณ์อำนาจนิยม ย่อมเสื่อมคลายไปตามกาลเวลา เพราะเกาหลีได้ถือได้ว่าฟื้นตัวจากวิกฤตเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ด้วยการ พยายามขายสินค้าทางวัฒนธรรม อันทำให้เกิดกระแสความสนใจแบบใหม่ที่มุ่งไปที่การศึกษาความสำเร็จ ของการใช้ทรัพยากรซอฟต์แวร์ (Soft Power Resources) ในเกาหลีได้ แต่ใช้ว่ากระแสอาวรณ์อำนาจนิยม จะหมดไปเสียทีเดียว ภายหลังจากการเถลิงอำนาจของ พัก กึน ฮเย (Park Guen Hye) ประธานาธิบดีหญิงคน แรกของเกาหลีใต้ ผู้มีศักดิ์เป็นบุตรของพัค จ็องฮี ช่วงปี ค.ศ. 2012 ทำให้ปริมณฑลแห่งการถกเถียงสาธารณะ ถึงเรื่องพัค จ็องฮี ได้กลับมามีที่ทางอีกครั้งหนึ่ง (Kang, 2016, p. 52) แม้ไม่ได้เต็มอัตราเท่ากับช่วงวิกฤต เศรษฐกิจปี ค.ศ. 1997 ก็ตาม (Kang, 2010; W. Kang, 2016) กระนั้น หากตั้งต้นว่า กระแสอาวรณ์อำนาจ นิยมระลอกใหม่ เกิดขึ้นในสมัยการปกครองของพัค กึน ฮเย นั้นหมายความว่า ช่วงเวลาดังกล่าวนี้อาจจุดตัดที่ เกิดขึ้นของนิพนธ์ยุคพัค จ็องฮี ระลอกใหม่ นั่นคือ นิพนธ์ที่เกิดในช่วงครึ่งหลังของทศวรรษ 2010 (ราวปี ค.ศ. 2015 เป็นต้นไป) ต้องไม่ลืมว่า กระแสที่เกิดขึ้น ณ ตอนนี้ นอกจากจะไม่อาจเทียบเท่ากระแสที่เคยเกิดขึ้นเมื่อ เกือบสองทศวรรษก่อน ยังต้องประสบกับเงื่อนไขที่ว่าด้วยความหลากหลาย ของหลักวิชาและชุดวิธีคิดที่สลับ สับเปลี่ยน อิงแอบ ผสมผสาน ชัดแย้ง และวิพากษ์กันเองในตัว ดังการเกิดขึ้นของความนิยมในสหวิทยาการ (Interdisciplinary) รวมถึงการเกิดขึ้นของสื่อออนไลน์ที่ทำให้การวิพากษ์วิจารณ์เปิดเผยออกมาได้อย่างรวดเร็ว รุนแรง และทันทีทันใด มีการส่งต่อข้อมูลที่มีเปิดกว้าง ขยายขนาดไปไกลไพศาล ดังนั้น จึงเกิดความพยายามใน การนำเสนอ ‘การตีความ’ ข้อมูลที่เปิดกว้างและรุ่มรวยแบบใหม่ ๆ อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน เช่นนี้ นิพนธ์ ยุคพัค จ็องฮี ณ ช่วงเวลาดังกล่าว อาจประสบกับการจัดประเภทได้อย่างลำบากยิ่ง ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ดังที่ เห็นได้จาก นิพนธ์ที่ทยอยออกมาจำนวนหนึ่ง ดังต่อไปนี้

Who Was Park Chung-hee? The Memorial Landscape and National Identity Politics in South Korea โดย กียู โปโดลเลอร์ (Guy Podoler) ตีพิมพ์ปี ค.ศ. 2016 ได้พยายามศึกษาถึง ‘ภูมิทัศน์ดั่งเครื่องตรา

(Memorial Landscape)’ ของยุคพัค จ็อง ฮี ช่วงการกลับมาเถลิงอำนาจของพรรคการเมืองฝ่ายขวาในเกาหลีได้อย่างยิ่งใหญ่มาก ช่วงปี ค.ศ. 2008 เรื่อยมาจนถึงยุคพัค กึน ฮย็อง ผ่านหลักฐานประเภทโพล ประชาชนติ และประชาพิจารณ์ ซึ่งการนี้ มีผลกระทบสองทิศทาง หรือก็คือ กระแสหวนพัคมีผลทำให้ฝ่ายขวากลับมามีที่ยืนทางการเมือง ขณะเดียวกัน พรรคฝ่ายขวาได้มีความพยายามที่จะนำยุคพัค จ็อง ฮี กลับเข้ามาใช้ในการสร้างความชอบธรรม การสรรเสริญ และการสร้างผู้นำแบบฮีโร่ กับการบริหารประเทศด้วยเช่นกัน (Podoler, 2016, p. 284) กระนั้น ส่วนหนึ่งไม่ได้มาจากการสร้างเสริมของพรรคฝ่ายขวาเพียงอย่างเดียว หากแต่พรรคฝ่ายซ้ายกลับทำตนเองด้วย เพราะการบริหารประเทศที่ไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจมวลมหาประชาชนหวัง ปัญหาคอร์รัปชัน รวมถึงวิกฤตเศรษฐกิจ เป็นส่วนเร่งให้เกิดกระบวนการสร้าง ‘ปฏิบัติการเรื่องเล่า (Counter-narrative)’ โดยฝ่ายขวาได้อย่างหมดจด (Podoler, 2016, p. 285)

Demystifying the Park Chung-Hee Myth: Land Reform in the Evolution of Korea's Developmental State โดย ยู จง ซง (You Jong Song) ตีพิมพ์ปี ค.ศ. 2017 ได้ให้ข้อเสนอถึงการใช้อารมณ์แนวคิดหวนทวนย็อน (Process-tracing method) เพื่อทำความเข้าใจระบอบการบริหารราชการบนฐานคุณธรรม (Meritocratic Bureaucracy) ในเกาหลีใต้ ซึ่งเขาจัดประเภทให้ยุคซึง มั่น รี และยุคพัค จ็อง ฮี เข้าข่ายดังกล่าว เพราะถือได้ว่าเป็นการดึงผู้คนให้เข้าสู่ระบบราชการ เปลี่ยนจากประชาชนสู่เจ้าหน้าที่รัฐ และเป็นส่วนหนึ่งในองคาพยพของรัฐเพื่อการพัฒนา โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ อีกทั้งยุคดังกล่าว ยังกินระยะเวลาที่ยาวนานเกินทศวรรษและมีลักษณะพิเศษที่ดึงดูดให้เด็กเข้ามาศึกษาจำนวนมาก แต่เขาได้ชี้ให้เห็นว่า แท้จริงนั้น สองยุคดังกล่าว ไม่ได้มีอะไรวิเศษวิโส ออกจะได้รับการให้ความสำคัญเกินจริงเสียด้วยซ้ำ (You, 2017, p. 1) หากแต่การเกิดขึ้นของรัฐราชการคุณธรรม เป็นผลมาจากการปฏิรูปที่ดิน (Land Reform) ของยุคดังกล่าวเป็นสำคัญ เพราะได้ทำให้เกิดการถือครองที่ดินอย่างไม่เป็นธรรม บรรดาพวกที่เข้าไปใกล้รัฐได้เท่านั้นจึงเป็นเจ้าที่ดิน ทำให้บรรดาชนชั้นกลางไม่มีสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว ย่อมต้องเข้าหารัฐเพื่อรับราชการ หรือไม่ก็หาทางเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อการใดการหนึ่ง โดยเฉพาะการลอบบี้สัมปทาน จัดซื้อ จัดจ้าง หรือกล่าวได้ว่า หากไม่มีการปฏิรูปที่ดิน การบริหารราชการบนฐานคุณธรรมและความมหัศจรรย์ทางเศรษฐกิจย่อมไม่มีทางเกิดขึ้นในเกาหลีใต้ (You, 2017, p. 16)

Theorizing the Park Chung Hee Era โดย จ็อง มิน ซอ (Jung Min Seo) ตีพิมพ์ปี ค.ศ. 2018 เป็นบทความปริทัศน์เชิงวิพากษ์ (Critical Review) โดยมีความพยายามที่จะสังเคราะห์นิพนธ์ 2 ชิ้น ได้แก่ *Park Chung Hee and Modern Korea The Roots of Militarism, 1866–1945* เขียนโดย คาร์เตอร์ เจ เอกเคิร์ท (Carter J. Eckert) และ *The Rise and Fall of Korea's Economic Development: Lessons for Developing and Developed Economies* เขียนโดย ซ็อง ฮี จวา (Sung Hee Jwa) เพื่อทำการสร้างทฤษฎี (Theorizing) เฉพาะการทำความเข้าใจยุค พัค จ็อง ฮี ขึ้นมา (Seo, 2018, p. 605) โดยสองนิพนธ์ที่หยิบยกนั้น ได้ทำให้เห็นถึงความแตกต่างของผลลัพธ์แห่งการศึกษา โดยเป็นผลมาจากหลักวิชาที่สองนิพนธ์ใช้ อย่างแรก ใช้แนวทางประวัติศาสตร์ความคิดทางการเมือง โดยชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ในชุดวิธีคิดของพัค จ็อง ฮี ที่ทั้งมาจากประสบการณ์และการชวนขยายภายใต้ชุดความคิดหนึ่งในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความนิยมเป็นทหาร

ความมั่นคง และปัญหาปากท้อง ในช่วงการตกเป็นอาณานิคมญี่ปุ่น ส่วนรายหลังใช้แนวทางเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ให้เห็นความเป็นไปของการพัฒนา ผ่านหลักการที่ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทางเศรษฐกิจ (Principle of Economic Discrimination: ED) โดยสรุปใจความได้ว่า “เลือกปฏิบัติแตกต่างกันออกไป จะได้ทุนนำเข้าใหม่ อยู่ที่ได้ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ” (Seo, 2018, p. 607) ดังนั้น ข้อสรุปของเขา จึงพยายามตอบคำถามที่ยิ่งใหญ่กว่าการปฏิวัติ นั่นคือ ในเมื่อความขัดแย้งภายในของหลักวิชา (Intra-disciplinary) ย่อมเกิดขึ้นเป็นธรรมดา เหตุใดจึงไม่พยายามที่จะสร้างทฤษฎีที่มีลักษณะแบบสหวิทยาการขึ้นมาเพื่อทำความเข้าใจไปเสียเลย เพราะในท้ายที่สุด การจะเข้าใจยุคพัค จ็อง ฮี อย่างถ่องแท้ หลักการเดียวย่อมไม่เพียงพอ แต่ก็ถือเป็นงานที่หนักหนาสาหัสของผู้ศึกษาเช่นกัน (Seo, 2018, p. 616)

The Park Chung Hee Era: Economic Development and Modernization of the Republic of Korea ที่มี โช อี เจ (Cho Lee Jay) เป็นบรรณาธิการเล่ม ตีพิมพ์ในปีค.ศ. 2019 โดย Northeast Asia Economic Forum แห่งมหาวิทยาลัยฮาวาย ในงานศึกษานี้มีลักษณะพิเศษคือ เป็นเหมือนสื่อกลางในการรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับยุคพัค จ็อง ฮี ทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่เคยได้ให้ทัศนะต่อนโยบายทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อทำการสร้างข้อถกเถียงและนำเสนอมุมมองใหม่ ๆ ที่ไม่เคยคิดไปถึงมาก่อน (Cho, 2019, p. 1) แน่นอน สิ่งนี้พิจารณาเพียงผิวเผินอาจไม่แตกต่างอะไรกับนิพนธ์ที่มีลักษณะรวมบทความจากยุคก่อนหน้า หากแต่สิ่งหนึ่งที่ควรพิจารณา นั่นคือนิพนธ์เล่มนี้ ได้มุ่งที่จะศึกษานโยบายทางเศรษฐกิจในยุคดังกล่าวโดยตรง หาใช่การพยายามที่จะนำองคาพยพอื่น ๆ อาทิ บริบทสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง หรือการต่างประเทศ เข้ามาเกี่ยวข้อง อาจกล่าวได้ว่า หน่วยศึกษาที่เกิดขึ้นนี้เป็นการวิเคราะห์ห้วงของนโยบายทางเศรษฐกิจยุคพัค จ็อง ฮี ย่อมได้

จะเห็นได้ว่า แม้นิพนธ์จะตีพิมพ์แบบเรียงปีกัน แต่กลับมีการจัดประเภทได้อย่างยากลำบากมาก เพราะนิพนธ์มีตั้งแต่ความพยายามตอบคำถามเป็นประเด็น ๆ ไป อย่างการศึกษาภูมิทัศน์ตราบที่โดนฉวยใช้โดยฝ่ายขวา การพยายามชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปฏิรูปที่ดิน การวิเคราะห์ห้วงนโยบายทางเศรษฐกิจกับการพยายามตั้งคำถามไปที่หลักวิชา รวมถึงพยายามสร้างทฤษฎีเพื่อให้เกิดการผสมผสานหลักวิชา เข้ามาทำความเข้าใจใหม่ ๆ ต่อยุคพัค จ็อง ฮี แน่นอน ใช่ว่าจัดประเภทได้อย่างยากลำบาก เป็นเรื่องที่เสียหาย เพราะสิ่งนี้ชี้ให้เห็นถึงความหลากหลาย และการขยายขนาดของหน่วยศึกษาให้กว้างใหญ่ไพศาลออกไป ซึ่งเป็นผลดีต่อผู้ที่มาทีหลัง และอยากเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในยุคดังกล่าว มีบันไดสำหรับการทบทวนวรรณกรรมเพื่อเพิ่มมิติ มุมมอง และทัศนะที่มากยิ่งขึ้น ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง กระนั้น ใช่ว่านิพนธ์ ณ ช่วงเวลาดังกล่าวจะไม่สามารถจัดประเภทได้เสียทีเดียว เพราะในกาลต่อมา ภูมิทัศน์ในการศึกษายุคพัค จ็อง ฮี ได้ปรับเปลี่ยนไปอีกชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพิจารณายุคก่อนหน้า ส่วนมากมักจะเน้นหนักไปที่เชิงโครงสร้าง และองคาพยพต่าง ๆ ที่พัคเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ด้วย หากแต่สิ่งหนึ่งที่ขาดหายไป นั่นคือ ไม่มีงานศึกษาใด ๆ ในโลกภาษาอังกฤษ ที่เจาะลึกไปที่ปัจเจกอย่างพัค จ็อง ฮี อย่างจริงจัง จนกระทั่ง ในปี ค.ศ. 2013 ได้เกิดการตีพิมพ์งานศึกษาที่ชื่อว่า *Park Chung-Hee: From Poverty to Power* ขึ้นมา เขียนโดย จง ซิก อี (Chong Sik Lee) ซึ่งเป็นการสร้างชุดคำอธิบายที่ค่อนข้างคลาสสิกในแง่ของวิธีการเขียนงานทางประวัติศาสตร์ รวมถึงงานเขียนประเภทบันเทิงคดี

นั่นคือ การดำเนินเรื่องในลักษณะจากอัตคัดสู่อำนาจ (From Poverty to Power) โดยในเนื้อหา เน้นหนักไปที่การให้ภาพที่เป็นคุณของพัค ในแง่ของการเติบโตมาด้วยบริบทที่ลำบากยากเข็ญ จึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธวิธีในการดำเนินชีวิตแบบเอาตัวรอด โอนอ่อนไปตามบริบท ก่อนที่จะสามารถรวบรวมอำนาจได้ และใช้ความเบ็ดเสร็จในการแก้ไขปัญหาที่ไม่ถูกไม่ควร เพื่อไม่ให้ประชาชนเดินขำรอยกับที่เขาประสบมา ดังนั้น การอยู่ในอำนาจของพัค จึงไม่ได้เป็นเรื่องของ การครองบัลลังก์แบบเมออำนาจ แต่อย่างใด (Lee, 2013) อีกรงานศึกษาเชิงอัตชีวประวัติที่สำคัญในนิพนธ์ต่างประเทศของพัค จ็อง ฮี นั่นคือ *Park Chung Hee and Modern Korea: The Roots of Militarism, 1866–1945* เขียนโดย คาร์เตอร์ เจ เอกเคิร์ท ตีพิมพ์ใน ค.ศ. 2016 ที่ได้เจาะลึกรากเหง้าทางการทหาร (Military Root) ของพัค จ็อง ฮี ว่ามีผลในการบริหารประเทศอย่างไร เพราะนักวิจัยมักจะสนใจสารพัดทฤษฎีในการทำควมเข้าใจยุค พัก จ็อง ฮี แต่ลืมเรื่องทางการทหารไปอย่างเหลือเชื่อ (Eckert, 2016, p. 1) โดยสิ่งที่สำคัญที่สุด นั่นคือ การหล่อหลอมทางทหารจากการเรียน โรงเรียนนายร้อยแมนจูเกว (Manchurian Military Academy) ที่ทำให้พัคเป็นคนที่มีความมั่นใจ กล้าได้กล้าเสีย ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติของโรงเรียนทหาร ที่คนอ่อนแอเป็นเหยื่อของคนแข็งแกร่ง ซึ่งประเพณีทางความคิดดังกล่าวนี้ ถือเป็นเรื่องที่ตรงข้ามกับพลเรือน หรือบรรดาปัญญาชน อย่างมาก กระนั้น แม้ว่าความคิดทางการทหาร ถือเป็นข้อเสนอในลักษณะจุดดำต่อ คือมีอยู่ตรงหน้า แต่บรรดานักวิชาการต่างมองไม่เห็น ของเอกเคิร์ท ถือได้ว่าเป็นพัฒนาการของการศึกษายุค พัก จ็อง ฮี ได้ในระดับหนึ่ง กระนั้น การกำกับความคิด ไม่ได้มีแต่เรื่องของสถาบันทางสังคมเพียงอย่างเดียว อุดมการณ์ (Ideology) และความคิดทางการเมือง (Political Thought) ย่อมมีความสำคัญไม่แพ้กัน เพราะถือว่าเป็นหลักวิชาที่แทบจะเป็นพื้นฐานของสรรพสิ่ง โดยเฉพาะวิธีวิทยาทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ แต่กลับมีการนำมาใช้ในการทำความเข้าใจแทบจะซ้ำที่สุด โดยปรากฏในงานศึกษาที่ชื่อว่า *Contemporary Korean Political Thought and Park Chung-hee* เขียนโดย จ็อง อิน คัง (Jung In Kang) ในปี ค.ศ. 2017 ซึ่งให้ข้อเสนอว่า พักเป็นทั้งภาพแทนและผู้สร้างของความเป็นอนุรักษ์นิยมฝ่ายขวาในเกาหลีใต้ ทั้งจากบริบทที่ต้องต่อต้านคอมมิวนิสต์ เป็นพันธมิตรกับอเมริกา ยังรวมถึงประสบการณ์ที่หล่อหลอมจากความเป็นทหาร (Kang, 2017, p. 270) ซึ่งสิ่งดังกล่าว ส่งผลกระทบในกาลต่อมา ยังทำต่อการสร้างประชาธิปไตย ความเป็นฝ่ายขวา และการสร้างชาตินิยม

ที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า นิพนธ์เล่มหนึ่งที่หลุดเกณฑ์เข้ามาอยู่ ณ ยุคนี้ นั่นคือ งานศึกษาของ จง ชิก ฮี ที่ตีพิมพ์มาตั้งแต่ช่วงค.ศ. 2013 หากแต่นิพนธ์ดังกล่าว เปรียบเสมือนจุดตัดที่สำคัญ สำหรับการให้ความสำคัญที่โยกย้ายมาสู่การวิเคราะห์ พัก จ็อง ฮี ที่ไม่ได้เพียงให้เหตุผลในฐานะผู้กระทำการ แต่ยังลงลึกไปถึงชุดวิธีคิดที่แฝงฝัง ในการกระทำการ หรือก็คือ เกิดความพยายามไปให้ไกลกว่าการเสนอว่า พักเป็นคนทำ โดยโยกย้ายไปสู่ พักทำแบบนี้ เพราะมีสิ่งนี้เป็นสิ่งคลุมสมอง ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการศึกษาในเรื่อง การให้เหตุผลถึงรากเหง้าทางการทหาร และความคิดทางการเมือง ที่ตามมาภายหลัง

รายการอ้างอิง

- Bedeski, R. E. (1994). *The transformation of South Korea: reform and reconstitution in the sixth republic under Roh Tae Woo, 1987-1992*. Routledge.
- Braudel, F., & Wallerstein, I. (2009). History and the Social Sciences: The Longue Durée. *Review (Fernand Braudel Center)*, 32(2), 171-203.
- Buzo, A. (2023). *The Making of Modern Korea*. Taylor & Francis.
- Chang, Y. S., & Lee, S. H. (2006). *Transformations in Twentieth Century Korea*. Taylor & Francis.
- Chang, Y.-t., Zhu, Y., & Pak, C.-m. (2007). Authoritarian Nostalgia in Asia. *Journal of Democracy*, 18, 66-80.
- Cho, L. J. (2019). The Park Chung Hee Era: Economic Development and Modernization of the Republic of Korea. Northeast Asia Economic Forum: College of Social Sciences, University of Hawai‘i at Mānoa.
- Choi, E., & Woo, J. (2019). The Origins of the Park Jung-hee Syndrome in South Korea. *Issues & Studies*, 55(01), 1950003. <https://doi.org/10.1142/S1013251119500036>
- Doyle, A. C. (2015). *A Scandal in Bohemia: from The Adventures of Sherlock Holmes*. Birdycat.
- Eckert, C. J. (2016). *Park Chung Hee and Modern Korea: The Roots of Militarism, 1866–1945*. Harvard University Press.
- Em, H. (2011). Historians and Historical Writing in Modern Korea. In A. Schneider & D. Woolf (Eds.), *The Oxford History of Historical Writing: Volume 5: Historical Writing Since 1945* (pp. 659-677). Oxford University Press.
- Em, H. (2013). *The Great Enterprise: Sovereignty and Historiography in Modern Korea*. Duke University Press.
- Ferguson, N. (2010). Complexity and Collapse: Empires on the Edge of Chaos. *Foreign Affairs*, 89(2), 18-32.
- Han, S.-M. (2004). The New Community Movement: Park Chung Hee and the Making of State Populism in Korea. *Pacific Affairs*, 77(1), 69-93.
- Henderson, G. (1968). *Korea, the politics of the vortex*. Harvard University Press.
- Hwang, B. J. (2009). The Ruling Discourse and Mass Politics of the Park Chung Hee Regime. *The Review of Korean Studies*, 12(3), 11-40.
- Hwang, K. M. (2015). *Rationalizing Korea: The Rise of the Modern State, 1894–1945*. University of California Press.

- Jager, S. M. (2003). *Narratives of nation building in Korea: a genealogy of patriotism*. M. E. Sharpe.
- Kang, J. I. (2017). *Contemporary Korean Political Thought and Park Chung-Hee*. Rowman & Littlefield International.
- Kang, W.-T. (2010). Missing the Dictator in a New Democracy: Analyzing the “Park Chung Hee Syndrome” in South Korea. *Journal of Political & Military Sociology*, 38, 1-25.
- Kang, W. (2016). Democratic Performance and Park Chung-hee Nostalgia in Korean Democracy. *Asian Perspective*, 40(1), 51-78.
- Kang, W. T. (2016). The development of political science in Korea. *Asian Journal of Comparative Politics*, 1(2), 122-134.
- Kim, B.-K. (1992). Economic Policy and the Economic Planning Board (EPB) in Korea. *Asian Affairs*, 18(4), 197-213.
- Kim, D.-C. (2013). Korea’s Truth and Reconciliation Commission: An Overview and Assessment. *Buffalo Human Rights Law Review*, 19.
<https://digitalcommons.law.buffalo.edu/bhrlr/vol19/iss1/4>
- Kim, H. A. (1996). *Park Chung Hee’s Self-Reliance Ideology, 1961-1979: Modernization and National Restoration* [Doctoral dissertation, Australia National University (ANU)]. Australia National University. <https://openresearch-repository.anu.edu.au/handle/1885/144303>
- Kim, H. A. (2003). The Eve of Park’s Military Rule: The Intellectual Debate on National Reconstruction, 1960-61. *East Asian History*, 25-26, 113-140.
- Kim, H. A. (2004). *Korea’s development under park chung hee: Rapid industrialization, 1961-79*. <https://doi.org/10.4324/9780203356425>
- Kim, H. A., & Sorensen, C. W. (2011). *Reassessing the Park Chung Hee Era, 1961-1979 Development, Political Thought, Democracy, and Cultural Influence*. University of Washington Press.
- Kim, J. A. (1975). *Divided Korea: The Politics of Development, 1945–1972* (1st ed., Vol. 59). Harvard University Asia Center. <https://doi.org/10.2307/j.ctt1tg5kpz>
- Kim, P.-g., & Vogel, E. F. (2011). *The Park Chung Hee era: the transformation of South Korea*. Harvard University Press.
- Kim, S. S. (2003). *Korea’s Democratization*. Cambridge University Press.
- Koo, H. (2001). *Korean Workers: The Culture and Politics of Class Formation*. Cornell University Press.

- Kwan, O. S. (2019, May 24). *Hate speech toward liberal arts major proliferates on S. Korean campuses*. Hankyoreh.
https://english.hani.co.kr/arti/english_edition/e_national/887130.html
- Lee, B. C. (2006). *Developmental Dictatorship and the Park Chung-hee Era: The Shaping of Modernity in the Republic of Korea*. Homa & Sekey Books.
- Lee, C.-S. (2013). *Park Chung-Hee: from poverty to power*. Kyung Hee University Press.
- Lee, N. (2007). *The Making of Minjung: Democracy and the Politics of Representation in South Korea*. Cornell University Press.
- Moon, S. (2009). The Cultural Politics of Remembering Park Chung Hee. *The Asia-Pacific Journal*, 7(19), 1-32.
- Park, C. H. (1979). *Saemaul: Korea's New Community Movement*. Secretariat of the President, Republic of Korea.
- Podoler, G. (2016). "Who Was Park Chung-hee?" The Memorial Landscape and National Identity Politics in South Korea. *East Asia*, 33(4), 271-288.
- Robinson, M. E. (2007). *Korea's Twentieth-Century Odyssey: A Short History*. University of Hawaii Press.
- Seo, J. (2018). Theorizing the park chung hee era. *Korea Observer*, 49(4), 605-618.
- Seth, M. J. (2002). *Education Fever: Society, Politics, and the Pursuit of Schooling in South Korea*. University of Hawai'i Press.
- Seth, M. J. (Ed.). (2016). *Understanding Modern Korean History*. Taylor & Francis.
- Seth, M. J. (2019). *A Concise History of Modern Korea: From the Late Nineteenth Century to the Present*. Rowman & Littlefield Publishers.
- Taleb, N. N. (2010). *The Black Swan: The Impact of the Highly Improbable*. Random House Trade Paperbacks.
- White, H. (1973). *Metahistory: the historical imagination in nineteenth-century Europe*. Johns Hopkins University Press.
- Yang, S.-c. (1981). *Korea and Two Regimes: Kim Il Sung and Park Chung Hee*. Schenkman Publishing Company.
- You, J.-S. (2017). Demystifying the Park Chung-Hee Myth: Land Reform in the Evolution of Korea's Developmental State. *Journal of Contemporary Asia*, 47(4), 535-556.
- Yuh, L. (2010). The Historiography of Korea in the United States. *International Journal of Korean History*, 15(2), 127-144.